

Plan

BESTEMMINGSPLAN LOPIK UITERWAARDEN GEMEENTE LOPIK

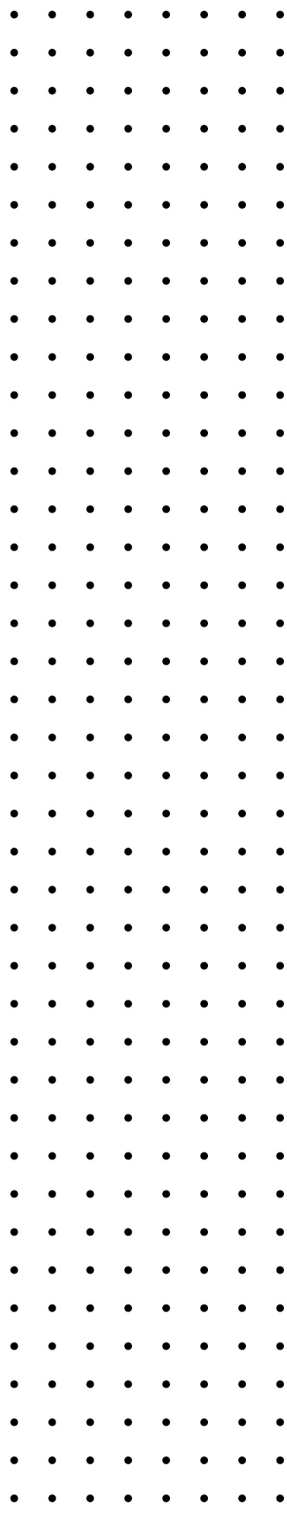
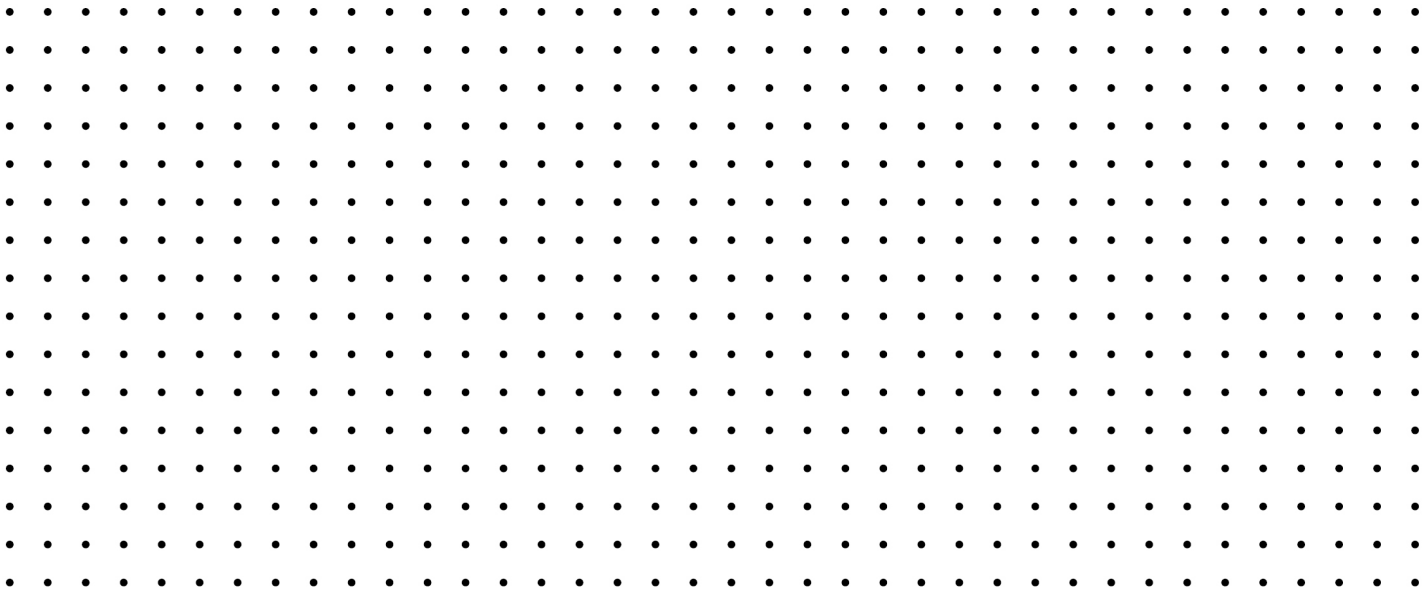
januari 2013

ruimte voor ideeën

ruimtelijke
denkers

wissing

Nummer	Procedurefase	Datum
01	Concept	Mei 2012
02	Voorontwerp	Mei 2012
03	Ontwerp	September 2012
04	Vastgesteld Raad	29 januari 2013

ruimtelijke
denkers

Bestemmingsplan

Lopik Uiterwaarden

Opdrachtgever

Gemeente Lopik

Documentnaam

819_Lopik Uiterwaarden_20121220_RhK_BP

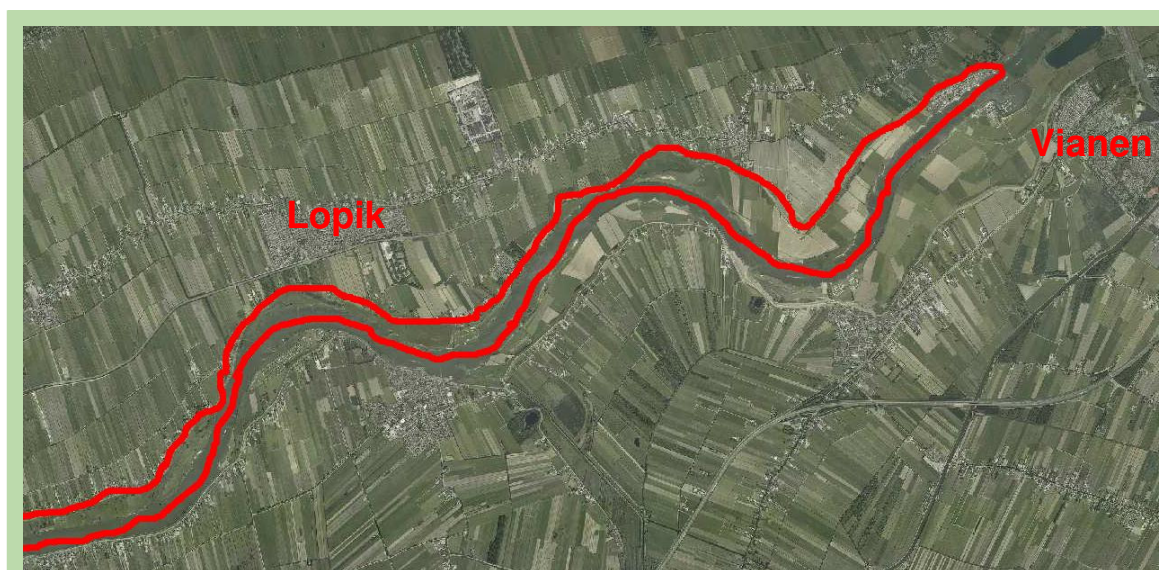
Datum

29-01-2013

Inhoudsopgave

hoofdstuk 1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Ligging plangebied	1
1.3	Vigerende Bestemmingsplannen	1
1.4	Leeswijzer	1
hoofdstuk 2	Planbeschrijving	3
2.1	Inleiding	3
2.2	Historische ontwikkeling	3
2.3	Huidige situatie	4
hoofdstuk 3	Beleid	7
3.1	Inleiding	7
3.2	Nationaal beleid	7
3.3	Provinciaal beleid	9
3.4	Regionaal beleid	12
3.5	Gemeentelijk beleid	13
hoofdstuk 4	Omgevingsaspecten	15
4.1	Inleiding	15
4.2	Milieueffectrapportage	15
4.3	Flora en Fauna	15
4.4	Waterparagraaf	18
4.5	Bodem	21
4.6	Luchtkwaliteit	22
4.7	Geluid	23
4.8	Externe veiligheid	24
4.9	Cultuurhistorie	26
4.10	Archeologie	27
hoofdstuk 5	Uitvoerbaarheid	29
5.1	Economische uitvoerbaarheid	29
5.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	29
hoofdstuk 6	Juridische planbeschrijving	31
6.1	Algemeen	31
6.2	Planregels	31
hoofdstuk 7	Bijlagen	35

Toelichting

Figuur 11 Ligging plangebied bestemmingsplan

hoofdstuk 1 **Inleiding**

1.1 **Aanleiding**

De gemeente Lopik is momenteel bezig met het actualiseren van haar vigerende bestemmingsplannen. Actualisatie van de bestaande bestemmingsplannen vindt niet zozeer plaats vanwege nieuwe ruimtelijke opvattingen of ontwikkelingen, maar omdat de Wro voorschrijft dat een bestemmingsplan per tien jaar moet worden herzien. In dat kader is besloten om de vigerende bestemmingsplannen voor de Uiterwaarden te herzien. Het doel van het onderhavig bestemmingsplan is om te voldoen aan de actualiseringsplicht uit de Wro voor 1 juli 2013 en het bestemmingsplan conform SVBP2008 en de Wabo digitaal raadpleegbaar te stellen met een doorloop van 10 jaar.

Dit document vormt de toelichting op het bestemmingsplan 'Uiterwaarden'. Het bestemmingsplan bestaat, naast deze toelichting, uit een verbeelding en bijbehorende regels. Dit bestemmingsplan heeft een consoliderend karakter, en heeft als doel de bestaande, feitelijke aanwezige situatie vast te leggen. Er worden middels dit bestemmingsplan geen ontwikkelingen voorzien. In dit hoofdstuk worden de aanleiding en leeswijzer van dit bestemmingsplan uiteen gezet. Daarnaast wordt specifiek ingegaan op de ligging van het plangebied evenals de begrenzingen van het plangebied. Ook wordt aangegeven wat de voorheen vigerende bestemmingsplannen zijn.

1.2 **Ligging plangebied**

Het plangebied betreft de uiterwaarden van de Lek binnen de gemeente Lopik. De uiterwaarden zijn het meest zuidelijke gedeelte van de gemeente Lopik en strekken zich ongeveer 15 kilometer uit in oost – west richting. Logischerwijs vormt de Lek in het zuiden de grens van het plangebied. In het westen en oosten vormen de gemeentegrenzen met respectievelijk Schoonhoven (en de provincie Zuid Holland) en IJsselstein de grens. In het noorden vormt de Lekdijk en de direct daaraan grenzende gronden ten noorden van de Lekdijk de plangrens. Een klein stuk in het midden van het plangebied vormt hier een uitzondering op. Hier wordt de plangrens gevormd door de kern Jaarsveld en valt de Lekdijk voor een gedeelte buiten het plangebied.

1.3 **Vigerende Bestemmingsplannen**

Het onderhavige bestemmingsplan 'Uiterwaarden' voorziet in een nieuwe bestemmingsregeling voor de uiterwaarden van de gemeente Lopik. Dit bestemmingsplan vervangt het onderstaande bestemmingsplannen.

	Bestemmingsplan	Vastgesteld Gemeente	Goedgekeurd Provincie
1	Bestemmingsplan Uiterwaarden	21-11 1996	Mei 1997

1.4 **Leeswijzer**

Na deze inleiding wordt in hoofdstuk 2 middels de historische ontwikkeling, ruimtelijke structuur en de functionele structuur een beschrijving van het plangebied gegeven. De relevante beleidsstukken op rijks-, provinciaal en gemeentelijk niveau worden vervolgens in hoofdstuk 3 behandeld. Daarna wordt in hoofdstuk 4 de verschillende sectorale aspecten van het bestemmingsplan bekeken. Hierbij moet gedacht worden aan onderzoeken zoals luchtkwaliteit, externe veiligheid, akoestische onderzoeken en dergelijke. In hoofdstuk 5 wordt de juridische vertaling beschreven van het plangebied en hoofdstuk 6 benoemt het handhavingbeleid van de gemeente. Hoofdstuk 7 gaat tot slot in op de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan.

hoofdstuk 2 **Planbeschrijving**

2.1 **Inleiding**

Dit bestemmingsplan is conserverend van aard; er worden geen (grootschalige) ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Daarom is het van belang, de bestaande situatie nauwgezet te inventariseren en vast te leggen. In dit hoofdstuk wordt verslag gedaan van de inventarisatie van het gebied.

2.2 **Historische ontwikkeling**

2.2.1 **Algemeen**

Het plangebied maakt deel uit van de Lopikerwaard die lange tijd slechts sporadisch en wisselend bevolkt is geweest (voornamelijk door vissers en jagers). Pas rond het jaar 1000 was er sprake van permanente vestiging op hoger gelegen randgebieden langs de rivieren (oeverwallen). De lagergelegen, natte middengebieden (komgronden bestaande uit komklei en in het uiterste westen veen) bleven lange tijd onbewoond. In de 13e eeuw ontstonden hier de eerste vestigingen. De veengronden zijn niet verveend (afgegraven ten behoeve van veenwinning) vanwege de ongeschiktheid van dit (bos)veen als brandstof.

Vanuit de randen van de waard, vanaf de oeverwallen van de Lek, Vlist en Hollandsche IJssel, werd het land vanaf de 11e eeuw ontgonnen. Voor het in cultuur brengen van het veen en de komgronden was een verwijdering van de begroeiing en de aanleg van een afwateringssysteem een vereiste. Er werd hiertoe een stelsel van evenwijdige en rechte sloten gegraven, gebruikmakend van de natuurlijke hoogteverschillen in het terrein. Hoge stevige bodems als oeverwallen (langs de Lek) en kleiruggen vormden de ontginningsbases. Hierop werden ook de boerderijen gebouwd. De ontginning (cope-ontginning) vond planmatig plaats volgens strikte regels, zoals kavelbreedte (112 m) en -lengte (1.250 m). Evenwijdig aan de ontginningsbasis werd steeds een eerste en tweede wetering voor de afwatering gegraven. Op de oudste ontginningsbasis in de gemeente Lopik zijn Lopik, Cabauw en Uitweg ontstaan. Doorgaans is evenwijdig aan en op een bepaalde afstand van de eerste ontginningsbasis een nieuwe ontginningsbasis gelegd. Deze nieuwe ontginningsbasis volgt, als gevolg van de exacte lengte maat van de kavels, het veelal bochtige verloop van de eerste basis. Op deze wijze ontstond een oost-westgerichte ontsluitingsstructuur van de ontginningsbases met haaks daar op een noordzuidgerichte verkavelingstructuur. In het midden van de Lopikerwaard is als tweede ontginningsbasis de Benschopperwetering/Polsbroeker Voorwetering gegraven. De uitgegraven grond werd in kaden opgeworpen waarop de langgerekte dorpen Benschop en Polsbroek zijn ontstaan. Vanaf deze wetering is het hele middengebied van de Lopikerwaard ontgonnen. De boerderijen langs de Benschopperwetering en de Lopikerwetering zijn op huisterpen gesitueerd.

Tot in de twintigste eeuw werden alleen de oeverwalgronden intensief gebruikt voor de landbouw: akkerbouw, veeteelt en fruitteelt. Na de Tweede Wereldoorlog heeft vooral de fruitteelt een grote vlucht genomen.

De laaggelegen komgronden, die regelmatig onder water stonden, waren onbewoond en werden vrijwel uitsluitend gebruikt als hooiland, grienden en het weiden van jong vee. Pas in de laatste decennia is door betere ontwatering, ontsluiting, ruilverkaveling en boerderijverplaatsing een intensiever gebruik van de komgronden voor de veehouderij op gang gekomen; ze zijn uitgegroeid tot volwaardige productiegebieden en worden ook als zodanig erkend. In de gemeente Lopik zijn de komgronden middels een zogenaamde "cope"-verkaveling ontgonnen. De Lopikerwetering en Benschopperwetering - die dwars door de gemeente in oost-westrichting lopen - vormen de ontginningsbases van het gebied. Vanaf de kaden langs de weteringen werden de gronden aan weerszijden van de weteringen volgens een regelmatige strokenverkaveling in gebruik genomen. Op de kaden vond ook de eerste bewoning plaats. Nu vinden we er lange, dichte bebouwingslinten aan weerszijden van de weteringen, welke een waar landschappelijk fenomeen in de gemeente vormen.

2.2.2 Uiterwaarden

Vanaf de 12^e eeuw zijn bedijkingen in het rivierengebied aangebracht, waarom de sedimentatie zich sindsdien in principe beperkt tot de gronden gelegen tussen de zomerkade en de winterdijk of bandijk. Deze uiterwaarden zorgen voor de tijdelijke opslag van overtollig water uit de rivieren en bevatten veelal nog oude stroomgeulen. Bij zeer hoge waterstanden kon het echter voorkomen dat zelfs de bandijk doorbroken wordt, zodat ter plaatse door de kolkende watermassa een diep, rond gat geslagen wordt.

Het algemene beeld is dat in het bovenstroomse deel van het rivierengebied de uiterwaarden, oeverwallen en stroomruggen relatief breed zijn, terwijl in het benedenstrooms gedeelte - dus ook in de gemeente Lopik - juist smalle uiterwaarden en oeverwallen en grote, uitgestrekte komgebieden voorkomen. Het is zelfs zo dat in het westelijk deel van de gemeente geen oeverwallen gevormd zijn.

Vóór de bedijking waren alleen de hoogste delen van de oeverwallen in het rivierengebied gevrijwaard van overstromingen en daarom geschikt voor bewoning (bijvoorbeeld bij Lopikerkapel). Pas na de bedijking van de rivieren kon ook op de lagere delen van de oeverwal bebouwing tot stand komen. Zo ontstonden ketens van dorpen langs de rivieren, waarbij in de meeste dorpen de kerk of een ander bijzonder gebouw op het hoogste punt staat (vluchtplaats). In deze keten bevindt zich ook een aantal buitenplaatsen, of restanten ervan.

De uiterwaarden in het rivierengebied zijn, door de regelmatig optredende overstromingen, voor bewoning en vormen van gebruik ongeschikt. Traditioneel zijn ze in gebruik als hooi- en weidegebieden. Sinds ongeveer een eeuw wordt er ook klei, zand en grind voor velerlei doeleinden gewonnen.

2.3 Huidige situatie

2.3.1 Ruimtelijke analyse

Algemeen

De uiterwaarden in de gemeente Lopik vormen het overstromingsgebied van de rivier de Lek. Bij hoge waterstand van de rivier in met name de winter, kunnen de uiterwaarden tussen de lage zomerkade en de Lekdijk onderstromen en het winterbed van de rivier vormen. Opvallend is dat de uiterwaarden in het oostelijke deel van de gemeente groter zijn dan in het westelijke deel.

Door het ontbreken van grote oppervlakten opgaande beplantingen en bebouwingen en de ligging aan de rivier is het landschapsbeeld te bestempelen als open en grootschalig. Het feit dat het gebied veelal vanaf een hoger gelegen standpunt, de Lekdijk, wordt aanschouwd versterkt deze constatering.

De oostelijke uiterwaarden zijn meer open en grootschaliger dan de westelijke; de landbouwfunctie is hier nog duidelijk aanwezig en opgaande beplanting ontbreekt over het algemeen.

Het landschapsbeeld in de westelijke uiterwaarden is gevarieerder door het veelvuldig voorkomen van riet- en moerasvegetaties langs de oude riviergeulen en rondom kleiputten. Mede doordat de westelijke uiterwaarden smaller zijn en enkele opgaande beplantingen verspreid aanwezig zijn is het landschapsbeeld hier kleinschaliger dan in de oostelijke uiterwaarden.

Beschrijving per uiterwaard

Willige Langerakse Waard

Dit bijzonder stukje uiterwaard ligt in de invloedssfeer van de getijdenwerking van de zee. Kenmerkend zijn de getijdenkreken waar ook getijdenaanwas plaatsvindt. Opvallend is verder een wat hoger gelegen oeverwal waar verstuing kan plaatsvinden. Hierdoor is een rivierduintje ("De Bol") met hoogteverschillen van enkele meters ontstaan. Langs de winterdijk is een aantal kleiputten te onderscheiden, die periodiek water bevatten.

De getijdenkreken, het rivierduintje en de kleiputten zijn zeer representatief te noemen; het is zelfs zo dat de getijdenkreken en het rivierduintje zeer zeldzaam zijn.

Rondom de getijdenkreken bevinden zich veel botanisch interessante riet- en moerasvegetaties, met opslag van wilgen en populieren. In het middengedeelte van de uiterwaard liggen veel percelen met grasland, met langs de Lekdijk riet- en moerasvegetaties in de voormalige kleiputten (belangrijke voortplantingsplaats voor amfibieën). Door het relatief hoge aandeel riet- en moerasvegetaties heeft de uiterwaard een zeer natuurlijk landschapsbeeld.

Wielse Waard / Vogelzangse Waard

De Wielse waard ligt ten zuiden van de polder Wiel en bestaat uit drie kleinere uiterwaarden gescheiden door lage kaden.

De meest westelijke gelegen Collegewaard is een in de jaren negentig gegraven plas welke inmiddels benedenstrooms aangetakt is aan de rivier. Hier domineert open water en riet het beeld. In de Bolswaard ligt tegen de Lekdijk een fraai kleiputtencomplex van water en rietland, van de rivier geïsoleerd, door hoger gelegen grasland en een oeverwal begroeid met meidoorn.

De meest oostelijk gelegen Kolonelswaard bestaat voornamelijk uit grasland en ligt ingeklemd tussen de oude veerstoep naar Tienhovenen en de boezemkade en voormolen restant ter hoogte van de Rolafweg zuid.

De Vogelzangse Waard bestaat uit een zeer fraai ontwikkelde kronkelwaard, waar goed is af te lezen dat de rivier zich in de loop van de eeuwen in zuidelijke richting heeft verplaatst. Hier komen nog goed ontwikkelde stroomdalvegetatie voor. In het oostelijk deel ligt het dagrecreatieterrein Salmsteke

Graafse Waard

In deze uiterwaard zijn een oeverwal en - ten noorden ervan - een getidekreek met aanwas gelegen. Langs de winterdijk ligt voorts een kleiput met water, die periodiek overstroomd wordt. Alle genoemde elementen zijn zeer representatief; de getidekreek met aanwas is voor de Utrechtse situatie zeer zeldzaam.

Het grondgebruik is behoudens een strook langs de Lekdijk overwegend grasland. De aanwas langs de voormalige geul bestaat uit moeras- en oevervegetaties.

Gecombineerde Uiterwaard

Deze uiterwaarden omvat alle uiterwaarden ten oosten van de Graafsewaard, waarvan de namen van enkele uiterwaarden zoals de Batuwse waard en de Dertienmorgenwaard nog wel redelijk bekend zijn.

In het westelijk deel is begin jaren negentig het natuurontwikkelingsproject De Horde gerealiseerd waarbij een voormalige riviergeul grotendeels is opengegraven. Door de getijdenwerking van de rivier is het gebied nog dagelijks onderhevig aan natuurlijke processen zoals erosie en sedimentatie.

In het centrale deel ligt langs de Lekdijk een lint van kleiputten met fraaie water en oevervegetaties, welke door een hoofdwatgang verbonden is met een afwateringssluisje. Zeer bijzonder zijn een Elzenbroekbos en het rabattencomplex met zeer fraai ontwikkeld nat soortenrijk grasland. Langs de Lek ligt een qua hoogte en lengte zeer representatieve oeverwal en voormalig riviereiland "de kleine Bol" met plaatselijk nog een fraai ontwikkelde stroomdalvegetatie.

In het meest oostelijk deel ligt een verblijfsrecreatieterrein, die buiten het plangebied valt, en een jachthaven.

Opmerkelijk en van cultuurhistorische waarde is de verkavelingvorm in de Gecombineerde waarden. Deze sluit namelijk aan op de verkaveling in de binnendijks gelegen polder Batuwe.

2.3.2 Functionele analyse

Agrarisch gebruik

Ondanks het feit dat het risico van een overstroming te overzien is, zijn de uiterwaarden in vergelijking tot de binnendijkse gronden niet optimaal te gebruiken. De uiterwaarden zijn overwegend als grasland, ten behoeve van grondgebonden veehouderij in gebruik. Er zijn ook enkele percelen waar maïs verbouwd wordt.

De agrarische percelen binnen het plangebied zijn bestemd als 'Agrarisch met waarden', behalve de gronden die direct aan weerszijden van de Lekdijk grenzen, deze hebben de bestemming Agrarisch.

Recreatie

In de uiterwaarden zijn twee recreatieve voorzieningen gelegen: Klein Scheveningen en Salmsteke. Het Kampeerterrein Klein Scheveningen valt buiten het plangebied, hier zal een separaat bestemmingsplan voor worden opgesteld.

Klein Scheveningen (gelegen buiten, maar direct grenzend aan en omsloten door het plangebied)

Klein Scheveningen is een camping met bijbehorende jachthaven welke omsloten wordt door het oostelijke deel van het plangebied. De camping biedt voornamelijk plaats aan stacaravans en ook chalets, die volgens een bepaald indelingsplan zijn gesitueerd. Maar er is ook voldoende plaats voor gewone caravans en tenten. Om de overstromingen tegen te gaan is het gehele terrein opgehoogd. Aan de westzijde van de camping ligt een jachthaven wat tevens een caravanstalling is. Voorafgaand van de procedure van dit plan is besloten om dit gedeelte buiten het bestemmingsplan Uiterwaarden te laten, ondanks dat het in de uiterwaarden ligt. Voor dit gedeelte zal een separaat bestemmingsplan worden opgesteld. De caravanstalling valt wel binnen het plangebied en vormt het meest oostelijke puntje van het plangebied. Ter plaatse van de caravanstalling is de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch met waarden - stacaravans' opgenomen; Ter plaatse van de aanduiding is stalling van maximaal 5 stacaravans toegestaan.

Salmsteke

Salmsteke is een dagrecreatie terrein die bedoeld is voor extensieve vormen van recreatie. Het terrein bestaat in het oostelijke gedeelte hoofdzakelijk uit intensief beheerd grasland en parkeerplaatsen. Het westelijke gedeelte bestaat uit een zeer soortenrijk stroomdalgrasland. Het terrein is ongeveer 22 hectare groot en kent verschillende recreatieve voorzieningen. De voornaamste functie van het terrein is dagcamping, strand- en oeverrecreatie. De aanwezige voorzieningen zijn: recreatieweide, strand, kleuterbad, speeltoestellen, toilet, banken, picknicktafels, horeca en een wandelroute van circa 45 minuten. Er is ruimte voor 850 bezoekers en er zijn 160 parkeerplaatsen. Het recreatie terrein Salmsteke heeft in het bestemmingsplan de bestemming 'Recreatie – Dagrecreatie'.

Wonen

Woonbebouwing en andersoortige bebouwing komen niet voor in het plangebied. In de uiterwaarden liggen enkele woningen, maar deze zijn opgenomen in het bestemmingsplan Jaarsveld. Wel bevindt zich vlak ten westen van Jaarsveld een gebouw binnen het plangebied, het voormalige veerhuis.

Natuur

De uiterwaarden bevatten uit natuurwetenschappelijk oogpunt veel natuurwaarden. Het naast elkaar voorkomen van oude rivierlopen, verlande stroomgeulen, kleiputten, dijkhellingen en natuurlijk microreliëf hebben geleid tot een rijk bestand van plantengemeenschappen. Veel gronden zijn in bezit van Staatsbosbeheer. Deze gronden zijn als Natuur bestemd. Een uitgebreide beschrijving van de natuurwaarden in het plangebied is gegeven in paragraaf 4.3 Flora en Fauna.

Water

Een uitgebreide beschrijving van de waterhuishouding is gegeven in de paragraaf water (4.4). De Lek behoort, tot de hart van de rivier, tot het plangebied. Een toelichting op de Lek wordt gegeven in de paragraaf water. De Lek is bestemd als Water en daarnaast zijn er in het oostelijke gedeelte nog twee smalle watergangen gelegen met de bestemming Water.

Verkeer

De Lekdijk vormt in het noorden de plangrens van het bestemmingsplan. De Lekdijk is opgedeeld in 3 gedeeltes. Helemaal in het oosten van het plangebied heet de Lekdijk de Noorder Lekdijk. Ter hoogte van de kern Uitweg is er een knik in de Lekdijk en vanaf daar is de weg de Lekdijk Oost genoemd. Ter hoogte van de aansluiting met de Rolafweg zuid loopt de Lekdijk oost over in de Lekdijk west. De Lekdijk heeft op enkele plaatsen een aftakking het plangebied in, maar ook deze aftakkingen zijn onderdeel van de Lekdijk. Ook zijn er enkele aftakkingen richting het noorden die voor een klein gedeelte binnen het plangebied vallen. Deze wegen zijn net zoals de Lekdijk bestemd als Verkeer.

hoofdstuk 3 **Beleid**

3.1 **Inleiding**

In het ruimtelijk beleid voor het buitengebied houdt de gemeente rekening met het door het Rijk en de Provincie uitgestippelde beleid. Dit geldt vooral daar waar het bovengemeentelijke belangen betreft, zoals bijzondere landschappelijke of natuurlijke waarden. Wanneer in het bestemmingsplan wordt afgeweken van het beleid van hogere overheden zal dit door de gemeente duidelijk worden gemotiveerd. In dit hoofdstuk worden de van toepassing zijnde beleidsstukken beschreven, waarbij de nadruk ligt op de relevantie van beleidsstukken voor dit specifieke plangebied. Dit gebeurt zowel op Rijks-, provinciaal, regionaal en gemeentelijke niveau. De relevante en nog van toepassing zijnde beleidsstukken zijn uit het vigerende plan overgenomen en waar relevant aangevuld met geactualiseerd beleid.

Tevens worden de sectorale beleidskaders weergegeven waarmee rekening is gehouden, zoals bijvoorbeeld op het gebied van milieu en waterhuishouding. In diverse sectorale hoofdstukken is alle informatie over een onderwerp verzameld.

De Wro gaat uit van een scheiding tussen beleid en normstelling (juridische verankering). Het beleid is opgenomen in structuurvisies. Normstelling vindt plaats in het bestemmingsplan en/of algemene regels. De Wro regelt dat concrete beleidsbeslissingen van het Rijk en de provincie overgenomen moeten worden in bestemmingsplannen. De inhoud van het bestemmingsplan moet in overeenstemming zijn met de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en het provinciale ruimtelijke beleid. In dit hoofdstuk zal hier nader op worden ingegaan.

3.2 **Nationaal beleid**

3.2.1 **Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte**

In maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) vastgesteld. De structuurvisie vervangt de Nota ruimte, Nota mobiliteit (gedeeltelijk), de structuurvisie Randstad en nog een aantal kleine plannen. In de SVIR zijn, uitgaande van de verantwoordelijkheden van het Rijk, de ambities uitgewerkt in rijksdoelen tot 2028, waarbij is aangegeven welke nationale belangen aan de orde zijn.

Nederland moet concurreren en daarnaast bereikbaar, leefbaar en veilig zijn, dat is het streven van het Rijk. Het Rijk voorziet dit met een krachtige aanpak die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen scherp prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt. De ruimtelijke structuur van Nederland heeft zich ontwikkeld van steden in een landelijk gebied naar stedelijke regio's in interactie met landelijke en cultuurhistorische gebieden. Dit maakt Nederland sterk en onderscheidend in de wereld. Die samenhang van het internationale en regionale schaalniveau wil het Rijk behouden, laten groeien en versterken. Nederland heeft met zijn internationale oriëntatie en open economie een hoog welvaartsniveau opgebouwd. Een netwerk van hoogwaardige internationale verbindingen van weg, spoor, water en lucht, met daarinbinnen de mainports als belangrijke knooppunten is de basis voor die internationale concurrentiepositie. De 3 hoofddoelen van de structuurvisie zijn:

- ▶ Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- ▶ Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.
- ▶ Het verbeteren, in stand houden en ruimtelijk zeker stellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat.

Nationale Landschappen

Het plangebied is gelegen in het Nationale Landschap het Groene Hart. In totaal zijn er door het rijk 20 nationale landschappen aangewezen. Met de in werking treding van de AMvB Ruimte (zie 3.2.2) en de SVIR wordt het beleid m.b.t. de Nationale Landschappen gedecentraliseerd naar de provincies.

Conclusie

Aan de ambities en richtlijnen die in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte zijn opgenomen wordt in het onderhavig bestemmingsplan aan voldaan.

3.2.2 AMvB Ruimte

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening, ook wel de AMvB Ruimte genoemd, heeft medio 2009 als ontwerp ter inzage gelegen. Sindsdien wordt in bestemmingsplannen met dit aankomend besluit rekening gehouden. Begin 2012 is de SVIR vastgesteld. Met de SVIR wordt de basis gelegd, waarop de regelgeving in de AMvB Ruimte is gebaseerd. De AMvB Ruimte is op 30 december 2011 in afgeslankte vorm in werking getreden. Niet alle onderwerpen zoals deze medio 2009 ter inzage heeft gelegen is nu opgenomen. Later dit jaar zal de AMvB Ruimte worden aangevuld.

De AMvB Ruimte heeft als doel om vanuit een concreet nationaal belang een goede ruimtelijke ordening te bevorderen. De AMvB is het inhoudelijke beleidskader van de rijksoverheid waaraan bestemmingsplannen van gemeenten moeten voldoen. Dat betekent dat de AMvB regels geeft over bestemmingen en het gebruik van gronden en zich primair richt tot de gemeente. Daarnaast kan de AMvB aan de gemeente opdragen om in de toelichting bij een bestemmingsplan bepaalde zaken uitdrukkelijk te motiveren.

De volgende onderwerpen uit de AMvB Ruimte moet worden vertaald in bestemmingsplannen, Project Mainportontwikkeling Rotterdam, Kustfundament, Grote Rivieren, Waddenzee en Waddengebied, Defensie en Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

Grote Rivieren

De Lek, gelegen ten zuiden van het plangebied, is op de kaart Grote Rivieren aangegeven als één van de Grote Rivieren in Nederland. Het gehele plangebied behoort tot het rivierbed van de Lek. De AMvB legt een aantal beperkingen op de gebieden die tot het Nationale Belang Grote Rivieren behoren.

Wanneer niet enkel de bestaande situatie in een nieuw op te stellen bestemmingsplan wordt vastgelegd, worden voorwaarden gegeven waaraan toe te laten (bouw)activiteiten in het rivierbed altijd moeten voldoen, ongeacht de aard en de omvang daarvan. De voorwaarden staan gegeven in de Beleidslijn Grote Rivieren die is beschreven in de volgende paragraaf. Daarnaast moet het bestemmingsplan worden vastgelegd hoe de effecten van ontwikkelingen op de waterstand en de afname van het bergend vermogen worden gecompenseerd.

Conclusie

Het onderwerp Grote Rivieren is het enige raakvlak met de AMvB Ruimte. Dit onderwerp is verwerkt in de beleidslijn Grote Rivieren, opgenomen in de onderstaande paragraaf.

3.2.3 Beleidslijn Grote Rivieren

De Beleidslijn Grote Rivieren met haar bijbehorende regels beschermt de doorstroming van water en de bergingscapaciteit in het rivierbed. Voor nieuwe functies die mogelijk worden gemaakt middels dit bestemmingsplan geldt dat voldaan moet worden aan de criteria uit de Beleidslijn Grote Rivieren. Dit geldt ook voor toekomstige ontwikkelingen binnen het plangebied. In de beleidslijn wordt onderscheidt gemaakt in een gebied met een 'Stroomvoerend regime' en een gebied met een 'Bergend regime' (zie figuur Beleidslijn Grote Rivieren). De buitendijkse gebieden van het bestemmingsplan behoren tot het Stroomvoerende Regime van de Lek.

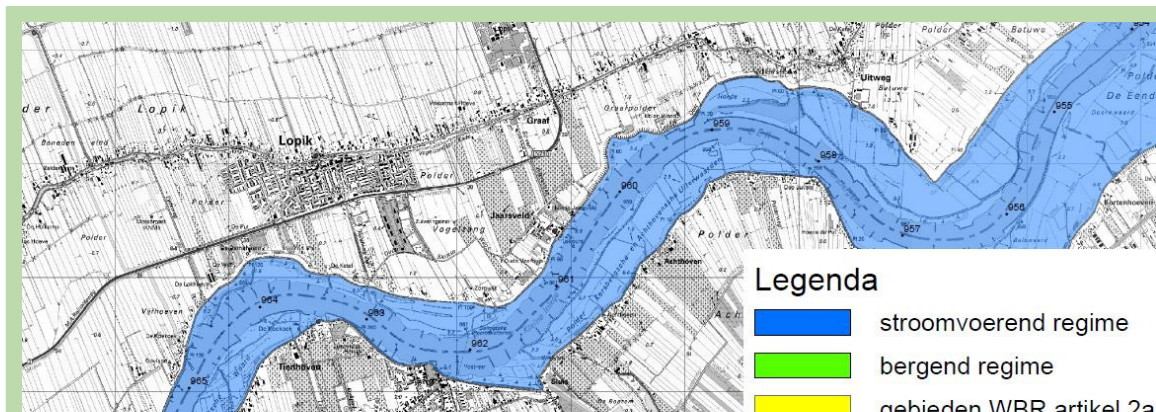
Voor het 'Stroomvoerend regime' geldt dat in principe alleen riviergebonden activiteiten zijn toegestaan. Onder riviergebonden activiteiten verstaat deze Beleidslijn:

- ▶ de aanleg of wijziging van waterstaatkundige kunstwerken;
- ▶ de realisatie van voorzieningen voor een betere en veilige afwikkeling van de beroeps- en recreatievaart;
- ▶ de bouw of wijziging van waterkrachtcentrales;
- ▶ de vestiging of uitbreiding van overslagbedrijven of het realiseren van overslagfaciliteiten, uitsluitend voor zover de activiteit gekoppeld is aan het vervoer over de rivier;
- ▶ de aanleg of wijziging van scheepswerven;
- ▶ de realisatie van natuur;
- ▶ de uitbreiding van bestaande steenfabrieken;

- ▶ de realisatie van voorzieningen die onlosmakelijk met de waterrecreatie zijn verbonden;
- ▶ de winning van oppervlaktedelfstoffen.

Nieuwe niet-riviergebonden activiteiten kunnen alleen worden toegestaan indien deze gekenmerkt worden door:

- ▶ een groot openbaar belang en de activiteit niet redelijkerwijs buiten het rivierbed kan worden gerealiseerd;
- ▶ een zwaarwegend bedrijfseconomisch belang voor bestaande grondgebonden agrarische bedrijven en de activiteit redelijkerwijs niet buiten het rivierbed kan worden gerealiseerd;
- ▶ een functieverandering binnen de bestaande bebouwing;
- ▶ een activiteit die per saldo meer ruimte voor de rivier oplevert op een rivierkundig gezien aanvaardbare locatie waarbij de financiering en de tijdige realisering van de maatregelen gezekerd zijn.

Figuur 3.1 Uitsnede kaart beleidslijn Grote Rivieren

Voor zowel het Stroomvoerend als het Bergend regime gelden als algemene voorwaarden dat:

- ▶ er sprake is van een zodanige situering en uitvoering van de activiteit dat het veilig functioneren;
- ▶ van het waterstaatswerk gewaarborgd blijft;
- ▶ er geen sprake is van een feitelijke belemmering voor vergroting van de afvoercapaciteit;
- ▶ er sprake is van een zodanige situering en uitvoering van de activiteit, dat de waterstandverhoging of de afname van het bergend vermogen zo gering mogelijk is;
- ▶ de resterende, blijvende waterstandeffecten of de afname van het bergend vermogen duurzaam worden gecompenseerd, waarbij de financieringen de tijdige realisering van de maatregelen gezekerd zijn.

Conclusie

Het gehele plangebied ligt in het stroomvoerend regime van de Lek. Binnen de buitendijkse gebieden van het bestemmingsplan worden geen nieuwe niet-riviergebonden activiteiten toegestaan. De beleidslijn is derhalve niet van invloed op het onderhavige bestemmingsplan, maar vormt wel een toetsingskader voor de toekomst. In beginsel zijn de riviergebonden activiteiten zoals bovenstaand genoemd in het buitendijkse gebied toegestaan.

Ter plaatse van de buitendijkse gebied is de dubbelbestemming Waterstaat – Waterstaatkundige functie opgenomen.

3.3 Provinciaal beleid

3.3.1 (Ontwerp) Provinciale Structuurvisie en Verordening

Momenteel is het vigerende provinciale beleid nog het streekplan Utrecht 2005 – 2015. Dit duurt echter niet lang meer want in april en mei 2012 heeft het ontwerp van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie (PRS) en Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) 6 weken ter inzage gelegen. De planning is om eind 2012 de PRS en de PRV vast te stellen. Om hier vast op in te spelen zijn de PRS en de PRV zo volledig mogelijk verwerkt in het onderhavige bestemmingsplan en is het oude streekplan buiten beschouwing gelaten.

Lopik valt in de regio Utrecht. Belangrijke kwesties die hier spelen zijn: waar gaan we nog woningen bouwen, bodemdaling in het Groene Hart en windenergie. Specifiek voor het landelijk gebied wil de Provincie een terughoudend beleid ten aanzien van stedelijke functies in het buitengebied gaan voeren. Daar waar nieuwe stedelijke functies kunnen bijdragen aan de provinciale belangen in het landelijk gebied, wordt wel speelruimte geboden via het kwaliteitsinstrumentarium van de Provincie. Zo mogelijk probeert de Provincie, op gebiedsniveau en in samenspraak met de gemeente kwaliteitsverbetering te stimuleren. De regels hiervoor staan in de artikelen 24 tot en met 28 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening. De traditionele, regulerende, rol van de Provincie in het buitengebied evolueert. De Provincie wil niet slechts ontwikkelingen voorkómen die de kwaliteit van dat landelijk gebied bedreigen, maar wil ook gunstige ontwikkelingen stimuleren. Dit geldt zowel voor de kernrandzone als verderop in het landelijk gebied. Hieronder zijn de belangrijkste aspecten uit de PRS en PRV toegelicht. Beleid uit de PRV en PRS dat in deze paragraaf niet staat vermeld is opgenomen bij de sectorale aspecten, zoals het natuurbeleid.

Landelijk gebied met kwaliteit

Ontwikkeling van de kwaliteit van het landelijk gebied is gewenst omdat deze bijdraagt aan de aantrekkelijkheid van de Provincie. De behoefte aan een aantrekkelijk landelijk gebied wordt versterkt door de vraag naar een tegenhanger voor de grote binnenstedelijke opgave. Uiteraard is daarbij belangrijk dat stad en land goed met elkaar zijn verbonden. De aantrekkelijkheid van het landschap wordt in belangrijke mate bepaald door de kernkwaliteiten. De voorgestane ontwikkeling richt zich op behoud en versterking van de kernkwaliteiten. Deze kwaliteiten sluiten vaak aan bij de cultuurhistorie van het landschap. De cultuurhistorische kwaliteiten van vooral de landgoederen en buitenplaatsen, het militaire erfgoed en het agrarisch cultuurlandschap moeten worden behouden, worden versterkt en beleefbaar worden gemaakt.

Landschap Het Groene Hart en bovenlokaal recreatieterrein

De gehele gemeente Lopik, en daarmee ook de uiterwaarden, zijn gelegen in het nationale Landschap het Groene Hart, zie figuur 3.2. Voor het Groene Hart wil de Provincie de volgende kernkwaliteiten behouden en versterken:

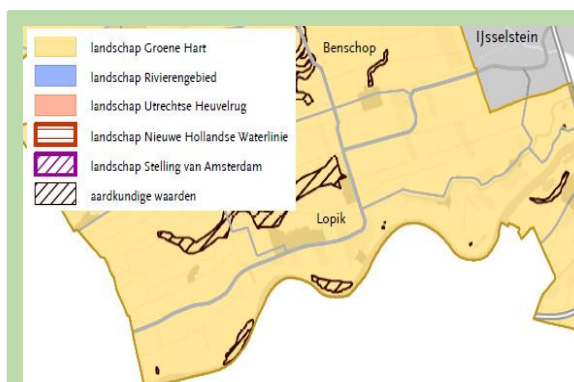
- ▶ Openheid
- ▶ (veen)weidekarakter (incl. strokenverkaveling, lintbebouwing, etc.)
- ▶ Landschappelijke diversiteit
- ▶ Rust & stilte

Deze kernkwaliteiten zijn benoemd in de Voorloper Groene Hart. De kernkwaliteiten hebben in de verschillende deelgebieden van het Groene Hart verschillende accenten. De kernkwaliteiten zijn in de toelichting kort beschreven. Een uitgebreidere beschrijving en handvatten voor het omgaan met de kernkwaliteiten is opgenomen in de Kwaliteitsgids voor de Utrechtse Landschappen. Deze gids is beschreven in paragraaf 3.3.2.

Het gehele groene hart staat ook aangeduid als bovenlokaal recreatieterrein. De bestaande bovenlokale dagrecreatieterreinen in het landelijk gebied, krijgen, passend bij de andere provinciale belangen, ruimtelijke mogelijkheden om een kwaliteitsslag te kunnen maken om aan de (veranderende) vraag van recreanten te kunnen voldoen. De Provincie wil in deze gebieden behouden en ontwikkelen van de mogelijkheden voor vrijetijdsbesteding.

Aardkundige waarden

Aardkundige waarden vormen het structurerende reliëf in het Utrechtse landschap. We richten ons ruimtelijk beleid hiervoor dan ook op het behouden en beschermen van aardkundige waarden als drager van de identiteit van het Utrechtse landschap. Aardkundige waarden stellen wij waar mogelijk veilig. Als voorgestelde ruimtelijke ingrepen botsen met de aardkundige waarden in een gebied is een gedegen afweging tussen de ruimtelijke ingreep en het behoud van de aardkundige waarden nodig. Binnen de Uiterwaarden zijn twee gebieden aangewezen als aardkundige waarden, zie figuur 3.2. De provincie stelt in haar beleid dat in de regels van bestemmingsplannen regels opgenomen ter bescherming van de aanwezige aardkundige waarden. Dit wordt niet specifiek gedaan voor de aardkundige waarden binnen het plangebied, maar voor de gehele uitwaarden wordt een aanlegvergunningstelsel opgenomen voor alle bodembeïnvloedende werkzaamheden. Dit omdat de vrijwel alle terreinen binnen de uiterwaarden aardkundig van belang zijn.

Figuur 3.2 Uitsnede landschapskaart PRS en PRV

Figuur 3.3 Uitsnede Landbouwkaart PRS en PRV

Landbouwbeleid

Op de landbouwkaart staan enkele delen aangewezen als landbouwgebied. In de landbouwgebieden biedt de Provincie binnen voorwaarden van milieu, biodiversiteit en landschap voldoende groei ruimte aan de landbouw (vooral melkveehouderij en fruitteelt). In deze gebieden biedt de Provincie agrariërs ook ruimte voor andersoortige ontwikkelingen en alternatieve inkomstenbronnen, zoals verbreding en innovatie (waaronder ook productie van duurzame energie). Voorwaarden die hieraan gesteld worden zijn:

- ▶ De activiteiten zijn in belang van de landbouw zelf en van haar functie voor het omringende gebied;
- ▶ De activiteit tast de landschappelijke kwaliteiten van het gebied niet aan;
- ▶ De nevenactiviteit blijft ondergeschikt aan de agrarische hoofdfunctie en vindt plaats binnen de bestaande bebouwing.

Conclusie

De provincie stelt verschillende eisen aan het bestemmingsplan. In het onderhavige bestemmingsplan wordt hier aan voldaan door het beleid als zodanig op te nemen. Veel van het beleid en regels uit de PRS en PRV is niet van toepassing op dit bestemmingsplan omdat er geen ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt.

3.3.2 Kwaliteitsgidsen Utrechtse Landschappen

In de kwaliteitsgids Utrechtse landschappen vult de Provincie Utrecht het begrip landschapskwaliteit in. Dit doet de Provincie Utrecht omdat:

- ▶ Het rijk via de AMvB Ruimte vraagt om uitwerking en borging van de kernkwaliteiten van de Nationale Landschappen (Nota Ruimte, 2005). In Utrecht zijn dit Groene Hart, Stelling van Amsterdam, Nieuwe Hollandse Waterlinie, Arkemheen-Eemland en Rivierengebied.
- ▶ Een nadere uitwerking van de landschapskwaliteiten van alle Utrechtse landschappen nodig is om de Structuurvisie Utrecht (vaststelling voorzien in 2012) goed te kunnen voeden. Mede daarom zijn naast de Nationale Landschappen ook de Gelderse Vallei en de Utrechtse Heuvelrug opgenomen.

Het buitengebied van Lopik valt binnen het Groene Hart, wat een van de zes gebiedskaternen is binnen de kwaliteitsgids. Het nationaal Landschap Groene Hart bestaat uit drie met elkaar samenhangende deelgebieden, met elk hun eigen kernkwaliteiten:

- ▶ Hollands-Utrechts veenweidegebied:
 - grote mate van openheid;
 - veenweidekarakter;
 - strokenverkaveling met hoog percentage water-land;
- ▶ de waarden (Alblasserwaard, Krimpenerwaard, Lopikerwaard):
 - grote mate van openheid;
 - verkavelingspatroon;
 - groen karakter door beplante dijken en kaden;
- ▶ de plassen (met name Vinkeveense, Loosdrechtse, Nieuwkoopse en Reeuwijkse plassen):
 - besloten oeverwal met veel buitenplaatsen;
 - open veenplassen;
 - veenweidekarakter;

Voor de Uiterwaarden is echter een apart deelgebied opgenomen, het plangebied behoort tot deze Lekzone. De Lekzone is een open zone ronde een brede rivier met een beroepsvaart, ingekaderd door forse, parallel lopende dijken, met een meer intieme binnendijkse zone van bebouwingslinten en een mozaïek van landgebruik. Het open gebied buitendijks staat onder directe invloed van de rivierdynamiek. De binnendijkse zone gaat geleidelijk over in een open weidelandschap.

3.3.3 Utrechters er op uit

De aanwezigheid van gevarieerde landschappen met recreatiemogelijkheden rondom Utrecht maakt de stad mede een zeer aantrekkelijke woonstad. Het is van groot belang dat die aantrekkelijkheid behouden wordt. Het hoofddoel van het onderzoek is inzicht te verkrijgen in de (on)mogelijkheden van de huidige en geplande recreatievoorzieningen en -routes rondom de stad om de recreatiedruk op te vangen. Tevens inzicht te krijgen in eventuele benodigde toevoegingen aan of veranderingen in het huidige aanbod om beter aan de behoefte van de Utrechtse stedeling te kunnen voldoen.

Behoeft Utrecht in vergelijking met landelijk gemiddelde. De recreatiebehoefte in het groen om de stad is naar verwachting kleiner dan het landelijk gemiddelde.

- ▶ Utrecht kent veel hoog opgeleiden (meer dan de helft) die veel naar het groen om de stad gaan. Maar bijna een derde van de bevolking is allochtoon. Deze groep kiest meer voor stadsparken en groen in de eigen omgeving;
- ▶ Utrecht heeft een relatief jonge bevolking en weinig vergrijzing, terwijl juist meer ouderen dan jongeren deelnemen aan recreatieactiviteiten in het groen;
- ▶ Utrecht kent veel alleenstaanden (meer dan de helft) die minder participeren in het groen dan bijvoorbeeld paren zonder kinderen. Daartegenover staat dat er weinig gezinnen met kinderen zijn die meer andere vrijetijdsactiviteiten ondernemen dan naar het groen gaan en minder dan alleenstaanden recreëren in het groen om de stad;

Het beleidsstuk heeft een indeling gemaakt in verschillende gebieden, waarbij het plangebied behoort tot de Utrechtse waarden. Het recreatiegebied Salmsteke staat hier aangegeven als recreatieterrein en de uiterwaarden als natuurgebied. Verder wordt gemeld dat: Voor de recreatiemotieven gezelligheid, tussen uit en opgaan in een andere wereld is er wel aanbod aanwezig. Voor het recreatiemotief interesse en uitdaging is er nagenoeg geen aanbod te vinden. Er is aanbod voor alle leeftijdsklassen en gezinssamenstellingen. Voor de buurtgeoriënteerde is er geen aanbod. Voor de overige belevingsgroepen is het aanbod zeer beperkt. De aandachtspunten zijn:

- ▶ Bekendheid aanbod bij bewoners van de stad Utrecht
- ▶ Verbeteren bereikbaarheid per fiets

Conclusie

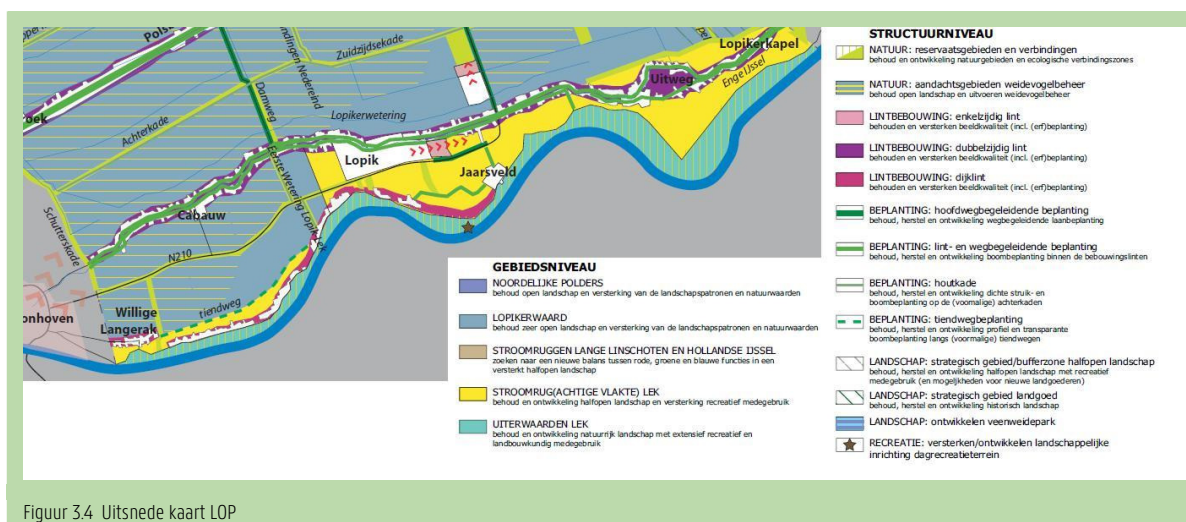
Het recreatieterrein Salmsteke is in dit bestemmingsplan ook als zodanig bestemd. Verdere invulling kan er met dit bestemmingsplan niet worden gegeven aan het provinciale recreatief beleidsstuk.

3.4 Regionaal beleid

3.4.1 Landschapsontwikkelingsplan Groene Driehoek 2005-2015

De gemeenten Lopik, Montfoort en Oudewater geven in het Landschapsontwikkelingsplan Groene Driehoek (LOP, zie figuur 3.4) inzicht in de mogelijkheden en keuzen voor de landschapsontwikkeling in het buitengebied met een looptijd van 30 jaar. De visie is in juni 2005 door de gemeenteraad vastgesteld. Het uitvoeringsprogramma is in 2006 van start gegaan.

Het plan dient als toetsingskader voor ontwikkelingen in het landschap en vormt een beleidskader om bestaande landschapskwaliteiten te behouden of actief verder te ontwikkelen. Als kwaliteit van het plangebied wordt het bijzonder cultuurhistorisch waardevol agrarisch werklandschap genoemd en de waardevolle aaneengesloten occupaties assen van de ontginningen en dijklinten.

Op basis van discussie rond de scenario's zijn de algemene doelstellingen aangescherpt en is als integrale landschapsvisie het volgende scenario gekozen: "een actieve landschapontwikkeling, waarbij een belangrijke rol is toegekend aan de kernkwaliteiten van het landschap". Ten aanzien van het buitendijkse stroomgebied van de Lek worden de volgende doelstellingen beschreven:

- Vergroting van de afvoercapaciteit;
- Behoud en ontwikkeling van een doorgaand, dynamisch natuurlandschap met mogelijkheden voor natuurbeleving en beperkt agrarisch medegebruik. De dijk is hierin een belangrijke begrenzing, recreatieve ontsluiting en 'schouwtribune';
- In de komende 15 jaar zal een deel van de buitendijkse gronden in plaats van een landbouwfunctie een natuurfunctie krijgen en worden heringericht en beheerd als waterplas, rietgors, droog of nat soortenrijk grasland. Het natuurgebiedplan uiterwaarden van Nederrijn en Lek is hiervoor richtinggevend;
- Beperkt verbeteren van het recreatief medegebruik van de uiterwaarden, gericht op natuurbeleving, struinp pad, e.d;
- Inrichting Salmsteke meer laten aansluiten bij het natuurlijke karakter van de uiterwaarden;
- Verbetering van de kwaliteit van het inlaatwater uit de Lek naar het stelsel van weteringen in de Lopikerwaard op lange termijn, door bijvoorbeeld natuurlijke zuivering.

Conclusie

Met dit bestemmingsplan worden geen ontwikkelingen mogelijk gemaakt waardoor de doelstellingen uit het LOP in dit bestemmingsplan niet bewerkstelligt kunnen worden. Wel worden daar waar mogelijk de natuur en recreatieve gebieden ook als zodanig bestemd.

3.5 Gemeentelijk beleid

3.5.1 Toekomstvisie Gemeente Lopik 2030

De Toekomstvisie Lopik 2030 moet richting geven aan diverse strategische discussies en opgaven. In de toekomstvisie is de volgende missie voor Lopik 2030 geformuleerd: 'De gemeente Lopik streeft naar behoud en versterking van de kwaliteiten van de dorps gemeenschap met een ondernemende en agrarische mentaliteit, profiterend van de ligging in het Groene Hart en aan de Lek, nabij stedelijk gebied'. Om de missie verder te concretiseren en richting te geven aan de kansen en kwaliteiten zijn vier ambities voor de toekomst opgesteld:

- ▶ Landelijk gebied versterken en ontsluiten;
- ▶ Levendige linten;
- ▶ Ondernemend Lopik in MKB en ZZP;
- ▶ Vitale schakel in de Lopikerwaard.

De eerste ambitie is van toepassing op het plangebied, over Lopik aan de Lek wordt het volgende beschreven:

Lopik ligt aan de Lek. De potenties van deze prachtige rivier met uiterwaarden voor oever- en waterrecreatie worden in de toekomst meer benut, zowel kleinschalig (zoals paadjes en bankjes) als grootschalig (zoals Salmsteke). Het beleven van het water, het gebruik van het water en oeverrecreatie zijn aangrijpingspunten voor een robuust toekomstbeeld. Overigens bepaalt niet alleen de Lek, maar ook het water van het veenweidelandschap in belangrijke mate de identiteit van de gemeente Lopik. Meer dan nu kan de Lek worden beleefd.

Het benutten van de aanwezigheid van het water voor de inwoners, recreanten en misschien zelfs toeristen voor activiteiten als kanoën, roeien, schaatsen en oeverrecreatie is reëel. Deze vormen van recreatie zijn kansrijk en nog onvoldoende benut. Dit vergt routestructuren, voorzieningen zoals horeca, parkeerplaatsen en dergelijke en promotie. Dit alles op regionale schaal, want een recreant kijkt niet naar gemeentegrenzen. Het is aan ondernemers om het waar te maken en er op in te spelen. Het is aan de gemeente om te zorgen voor samenhang, verbinding en stimulans.

Conclusie

Door in het onderhavige bestemmingsplan de natuur- en recreatiegebied ook als zodanig te bestemmen wordt invulling gegeven aan de ambitie van de gemeente om de potenties van de uiterwaarden meer te benutten.

3.5.2 Beleidsplan Recreatie en toerisme Gemeente Lopik

Recreatie en toerisme in de gemeente Lopik kenmerkt zich op hoofdlijnen door een aantrekkelijk landschap met een hoofdzakelijk oost-west lopen utilitaire ontsluiting. Binnen de gemeente Lopik zijn ook enkele fraaie wandel- en fietspaden aanwezig. Het geheel vormt evenwel nog geen samenhangend en aantrekkelijk netwerk van paden.

De koers voor de verdere ontwikkeling van recreatief Lopik is kernachtig verwoordt in onderstaande missie: 'Uitgaande van cultuurhistorische en landschappelijke waarden en kwaliteiten stelt de gemeente zichzelf ten doel de duurzame ontwikkeling van recreatie en toerisme te stimuleren tot een toegankelijke, gastvrije en aantrekkelijke bestemming, afgestemd op de behoeften van de recreant en toerist'.

De missie hebben geleid tot een aantal projecten die moeten leiden de voltooiing van de missie. De belangrijkste projecten hiervan zijn:

- ▶ Wandel- en fietspadenplan;
- ▶ Recreatieve ontwikkeling Lekdijk;
- ▶ Uitbreiden kamperen, logies en ontbijt bij de boer.

Met name de recreatieve ontwikkeling van de Lekdijk is van belang voor het plangebied, aangezien de Lekdijk de grens van het bestemmingsplan vormt. De Lekdijk vormt een goudgerand lint aan de zuidgrens van de gemeente. Voor veel wandelaars en fietsers als ook motoren en automobilisten vormt het een zeer gewaardeerde route voor een dagtocht. In sommige gevallen wordt dit gecombineerd met een route aan beide zijden van de Lek via de ponten van Schoonhoven en Ameide. De intensiteit in gebruik is dermate groot dat er sprake is van een duidelijk conflict tussen langzaam en snelverkeer. Een goede zonering in tijd en ruimte biedt een mogelijke oplossing voor dit probleem. Derhalve dient een uitvoeringsplan te worden opgesteld met concrete maatregelen voor oplossing van dit probleem. Aanvullend kunnen met de Lekdijk als basisstructuur tal van voorzieningen (bakjes, pleisterplaatsen, restaurants, uitkijkposten, etc) worden gerealiseerd die het recreatief gebruik versterken en ondersteunen.

Het doel van het project luidt om de recreatieve kwaliteiten van de Lekdijk verder te versterken tot een 'recreatieve attractie'.

3.5.3 Handhavingsprogramma

Op 1 maart 2011 heeft het college van burgemeester en wethouders het Handhaving Uitvoeringsprogramma 2011 vastgesteld. In het programma staat verwoord op welke wijze de gemeente handhavend optreedt ingeval bepaalde regels niet worden nageleefd. Het is namelijk één van de taken van de gemeente om ervoor te zorgen dat regels (bijvoorbeeld bouw- en gebruiksregels, die voortvloeien uit bestemmingsplannen) worden nageleefd. Als dat niet gebeurt, moet er handhavend worden opgetreden.

hoofdstuk 4 **Omgevingsaspecten**

4.1 **Inleiding**

De doelstelling van dit bestemmingsplan is om het plangebied conserverend vast te leggen. In juridisch-planologisch opzicht worden geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen binnen het plan mogelijk gemaakt. Ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening wordt in dit bestemmingsplan wel inzicht gegeven in de wijze waarop het van toepassing zijnde beleid van invloed is op het plangebied. Het bestemmingsplan mag immers niet strijdig zijn met relevant beleid en dient daaraan uitvoering te geven. Omgevingsaspecten betreft aspecten als lucht, water, natuur, bodem en land die invloed hebben op het plangebied en waar het plangebied invloed op kan hebben. In dit hoofdstuk wordt verwoord hoe er met de aspecten rekening wordt gehouden. Bij de verschillende omgevingsaspecten worden eerste de relevante beleidskaders beschreven. Vervolgens wordt onderzocht of aspecten invloed hebben op het plangebied en daarna wordt de conclusie getrokken.

4.2 **Milieueffectrapportage**

In onderdeel C en D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. is aangegeven welke activiteiten in het kader van het omgevingsvergunning planmer-plichtig, projectmer-plichtig of mer-beoordelingsplichtig zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. Daarnaast dient het bevoegd gezag bij de betreffende activiteiten die niet aan de bijbehorende drempelwaarden voldoen, na te gaan of sprake kan zijn van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, gelet op de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. Deze omstandigheden betreffen:

- de kenmerken van de projecten;
- de plaats van de projecten;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

Onderzoek en conclusie

Het betreft hier een consoliderend bestemmingsplan en vinden geen activiteiten plaats die mer-plichtig zijn. Ook de voorgenomen ontwikkelingen zijn slechts kleinschalige van karakter in vergelijking met de drempelwaarden uit het Besluit m.e.r.

De conclusie is op basis hiervan dat de potentiële effecten geen belangrijke negatieve milieugevolgen zullen hebben. Voor het voorliggende bestemmingsplan is dan ook geen mer-procedure of mer-beoordelingsprocedure noodzakelijk conform het Besluit m.e.r.

4.3 **Flora en Fauna**

4.3.1 **Beleidskader Europees**

Natura 2000

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden in de Europese Unie (EU), opgezet door de lidstaten. Omdat de natuur in de EU van grote biologische, esthetische en economische waarde is, is het van belang de flora en fauna én hun leefgebieden te beschermen.

In totaal zal het netwerk ongeveer 450.000 km² omvatten. Eenmaal aangewezen gebieden blijven in principe voor altijd als natuurgebied voortbestaan. Wel is er een datum waarop het netwerk voltooid moet zijn, dat was in 2010. Ook moeten dan de beheerdoelen voor al deze gebieden geformuleerd zijn, zodat de uitvoering kan starten. Natura 2000 wordt op zijn beurt weer gevormd door de Vogelrichtlijn uit 1979 en de Habitatrichtlijn uit 1992, zie 4.3.2.

Een gedeelte van de Willige Langerakse ward is aangewezen als Natura 200 gebied (o.a. Schiereiland De Bol en de daar aangrenzende percelen).

4.3.2 **Beleidskaders Nationaal**

Vogel- en Habitatrichtlijnen

De vogelrichtlijn beschermt vogelsoorten die zijn genoemd in Bijlage I van de richtlijn. De Habitatrichtlijn omvat naast de bescherming van planten en dieren in gebieden die worden aangeduid als Habitatgebied, ook de bescherming van verschillende planten- en diersoorten op zich. De Vogel- en Habitatrichtlijngebieden zijn samengevoegd in "Natura 2000", zie 4.3.1.

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet heeft als doel de populatie van het in het wild voorkomende soorten in stand te houden. Een ander doel is dat niet alleen de zeldzame soorten, maar ook alle in het wild levende planten en dieren in principe met rust gelaten worden. De planten en dieren kunnen op drie manieren beschermd worden:

- ▶ door het verbieden van handelingen die de instandhouding van in het wild levende planten en dieren direct in gevaar zouden kunnen brengen;
- ▶ kleine objecten of gebieden, die van groot belang zijn voor het voortbestaan van een bepaalde soort kunnen worden aangewezen als beschermd gebied respectievelijk beschermde leefomgeving;
- ▶ een soort kan opgenomen worden op de Rode Lijst. Voor de soorten die op deze lijst staan is de overheid verplicht speciale beschermingsmaatregelen te treffen.

Voor het voortbestaan van verschillende diersoorten is het van belang dat deze zich over land, water of door de lucht kunnen verplaatsen van het ene leefgebied naar het andere. Dit kan middels zogenoemde verbindingzones. EHS is een afkorting voor Ecologische Hoofdstructuur. Deze hoofdstructuur is op landelijk en Europees niveau aangewezen.

Bij de realisatie van de Nederlandse EHS werken verschillende overheden samen. Het Rijk heeft in 1995 in grote lijnen de grenzen van de EHS vastgesteld in het Structuurschema Groene Ruimte en deze grotendeels netto begrensd weergegeven in de Nota Ruimte in 2004. Het Rijk financiert verder grotendeels de aankoop, de inrichting en het beheer van gebieden in de EHS. De provincies bepalen om welke gebieden het precies gaat. Deze gebieden worden in de ruimtelijke provinciale structuurvisie en verordening vastgelegd.

4.3.3 **Beleidskader Provinciaal**

In de Ruimtelijke Structuurvisie en Verordening wordt onderscheid gemaakt tussen ecologische hoofdstructuur, groene contour en bijzondere natuurwaarden buiten de EHS. De twee eerstgenoemde komen veel voor binnen het plangebied en worden hieronder toegelicht, de laatstgenoemde komt helemaal niet voor in het plangebied.

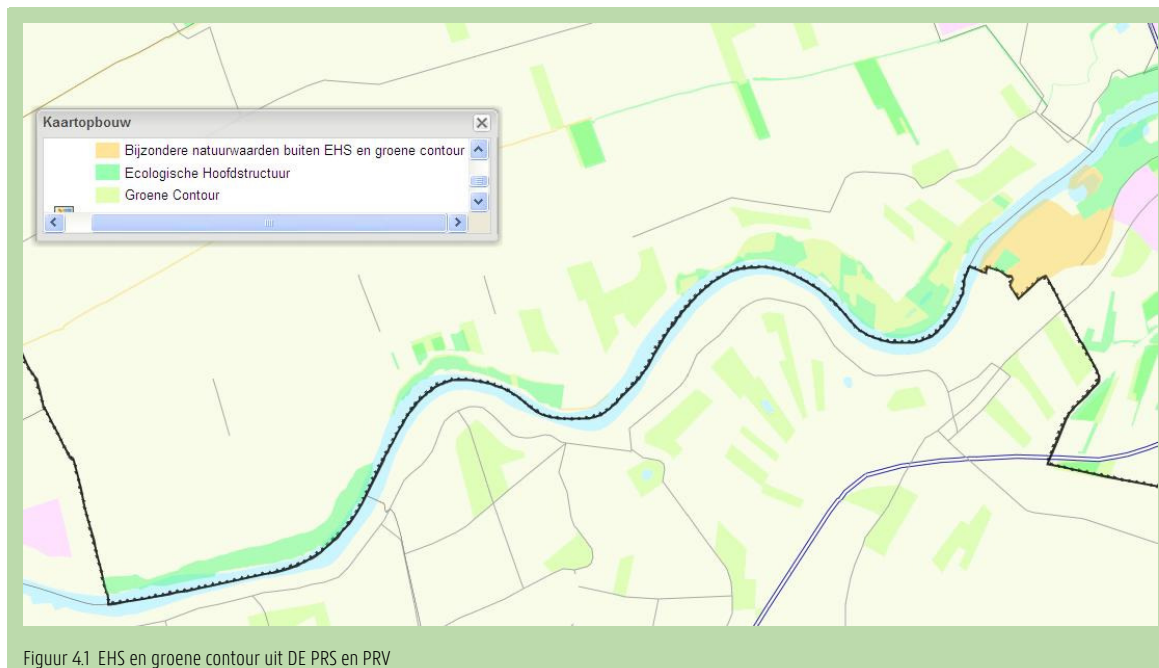
Ecologische hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een robuust samenhangend netwerk van natuurgebieden en verbindingen daartussen op nationaal niveau. De Provincie wil de EHS in Utrecht behouden en verder ontwikkelen. Hiervoor worden de EHS gebieden beschermd en in de periode tot 2021 wil de Provincie 1.500 hectare nieuwe natuurgebieden realiseren. De groene gebieden op de figuur 4.1 zijn aangewezen als EHS. Ter plaatse van de EHS is de bestemming Natuur opgenomen, waarin de bescherming van de EHS is opgenomen.

Er wordt voor gezorgd dat zich geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen voordoen die een significant negatief effect hebben op de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS. Dit doet de Provincie via het beschermingsregime "nee, tenzij". Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken. Deze voorwaarden zijn beschreven in de PRS. Binnen beschermingsregime "nee, tenzij" wordt een uitzondering gemaakt voor verblijfs- en dagrecreatieterreinen. Voor ontwikkelingen binnen deze terreinen hoeft alleen gekeken te worden naar actuele natuurwaarden en niet naar potentiële waarden, omdat beide naar verwachting vanwege de recreatiefunctie gelijk zijn.

Regulier gebruik van agrarische gronden binnen de EHS is geen activiteit met significante gevolgen en ondervindt geen beperking van het ruimtelijk natuurbeleid. Agrarische bedrijven mogen zich op bestaande bouwpercelen ontwikkelen, vanzelfsprekend binnen de kaders van het ruimtelijke beleid van de Provincie. Bij uitbreiding van het bouwblok op grond met

een agrarische bestemming wordt binnen het nee, tenzij regime alleen gekeken naar actuele waarden en niet naar de potentiële waarden.

Groene contour

In een deel van het landelijk gebied realiseert Utrecht zelf geen ecologische hoofdstructuur, maar liggen er wel kansen voor het realiseren van duurzame ecologische kwaliteiten, die van belang zijn voor het functioneren van de EHS. Deze gebieden zijn begrensd in de "groene contour". In en aangrenzend aan deze gebieden stimuleert de Provincie de vrijwillige realisatie van nieuwe natuur via onder andere het instrument rood voor groen. Op de "groene contour" is het nee, tenzij regime niet van toepassing. In deze gebieden geldt als enige aanvullende beperking op het algemene beleid voor het landelijk gebied dat de Provincie onomkeerbare ingrepen en processen, zoals grootschalige verstedelijking, probeert te voorkomen. Zodra in deze gebieden nieuwe natuur is gerealiseerd wordt deze opgenomen in de EHS. De groene contour gebieden zijn op kaart 4.1 weergegeven met de lichtgroene kleur, zie kader kaartopbouw.

De gebieden die door de Provincie zijn aangeduid als groene contour krijgen binnen dit bestemmingsplan geen specifieke bestemming. De provincie heeft als doelstelling dat er binnen deze gebieden geen ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt, zodat in een later stadium natuur kan worden gerealiseerd. Binnen de huidige bestemmingen waarin de groene contour in gelegen is, zoals Agrarisch met waarden, zijn geen ontwikkelingen mogelijk en biedt daarom voldoende bescherming. Op deze manier kan er in een later stadium natuur worden ontwikkeld.

4.3.4 Beschrijving natuurwaarden

De uiterwaarden bevatten uit natuurwetenschappelijk oogpunt veel natuurwaarden. Het naast elkaar voorkomen van oude rivierlopen, verlande stroomgeulen, kleiputten, dijkhellingen en natuurlijk microreliëf hebben geleid tot een rijk bestand van plantengemeenschappen: Pioniersvegetaties, moeras- en oevervegetaties, wilgenopslag en stroomdalgraslanden.

De oude rivierlopen, stroomgeulen en kleiputten zijn met name interessant, omdat ze bij laag water van de Lek gevoed worden door kwelwater. Ze bezitten veelal een bijzondere schoonwatervegetatie met onder andere Groot Blaasjeskruid en Waterviolier. De genoemde elementen vormen het leefgebied van veel amfibieën (waaronder salamandersoorten), moeras- en watervogels en kleine zoogdieren. Voor deze soorten fungeren de uiterwaarden als verspreidingsgebied en trekroute.

De graslanden in de uiterwaarden behoren floristisch tot de zogenaamde stroomdalgraslanden. Het betreft hier graslanden op reliëfrijke en qua bodemstructuur en samenstelling gevarieerde gronden. De vegetatie is op een aantal graslanden soortenrijk.

De graslanden vormen gedurende najaar en winter belangrijke pleisterplaatsen voor kieviten, gazen, eenden en meerkoeten. De uiterwaarden tussen Schoonhoven en Jaarsveld zijn gekenmerkt als gebieden met hoge botanische waarden.

Direct langs de rivier komen hier en daar zandstrandje en rivierduintjes voor. Deze veelal kale zandige biotopen dienen als broedplaats voor de Kleine plevier. Op de dijktafsluitingen komen bloemrijke, schrale droge graslandvegetaties voor; de dijken dragen bij aan de verspreidingsmogelijkheid van planten en insecten.

Hoogopgaande beplantingen zoals broekbossen en wilgengrienden komen nauwelijks voor in de uiterwaarden. Een uitzondering hierop is het Elzenbroekbos bij Uitweg. Wel komen verspreid over de uiterwaarden solitaire bomen en enig opslag van wilg en populier voor.

Vanwege de hoge potentiële natuurwaarden van het gebied zijn veel gronden bestemd als Natuur. Daarnaast zijn de Agrarische gronden binnen het plangebied bestemd als Agrarisch – met waarden. Dit om ook op deze gronden de natuurwaarden en de openheid te bewaken.

4.3.5 Conclusie

Alle natuurwaarden binnen het plangebied hebben een passende bestemming gekregen. Ten opzichte van het oude bestemmingsplan uiterwaarden zijn veel voormalige agrarische gronden, die als nieuwe natuur zijn ontwikkeld, in dit bestemmingsplan als Natuur bestemd. Met dit bestemmingsplan worden geen ontwikkelingen mogelijk gemaakt die de natuurwaarden aantasten en daarmee vormt het aspect flora en fauna geen belemmering voor het bestemmingsplan.

4.4 Waterparagraaf

4.4.1 Inleiding

Voor het bestemmingsplan is de watertoets wettelijk van toepassing. De watertoets is een procedure waarbij de initiatiefnemer in een vroeg stadium overleg voert met de waterbeheerder over het ruimtelijke planvoornemen. De watertoets heeft als doel 'het voorkomen van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen die in strijd zijn met duurzaam waterbeheer'.

4.4.2 Beleidskaders

Voor de beleidskeuzen ten aanzien van deze waterparagraaf in dit bestemmingsplan is rekening gehouden met een groot aantal beleidsdocumenten, waaronder:

- ▶ Rijksbeleid zoals verwoord in het Nationaal Waterplan: 'een veilige leefbare delta, nu en in de toekomst. Waterbeleid voor de 21e eeuw en de Watervisie "Nederland veroveren op de toekomst";
- ▶ De Vierde Nota Waterhuishouding en de startovereenkomst "Waterbeleid 21e eeuw";
- ▶ Provinciaal Waterplan en de provinciale structuurvisie.

Een belangrijke conclusie uit het Waterbeleid 21e eeuw – die overgenomen wordt in alle overige beleidsstukken – is om water meer ruimte te geven en te voorkomen dat de waterproblematiek in tijd of ruimte wordt afgewenteld. Er worden twee drietrapsstrategieën als uitgangspunten aangegeven:

- ▶ Ten aanzien van waterkwantiteit: Vasthouden – Bergen – Afvoeren;
- ▶ Ten aanzien van waterkwaliteit: Schoonhouden – Scheiden – Zuiveren.

Deze strategieën vertalen zich voor het stedelijk gebied naar de volgende aandachtspunten: Meer ruimte voor water en een relatie tussen het stedelijk water en het water in het omliggende gebied, vergroting van het waterbergend vermogen met name in de stadsranden, verbetering van de waterkwaliteit, vergroting van de belevingswaarde van water, en kansen voor natuur en recreatie in en rondom stedelijk water. Een aantal beleidstukken worden verder behandeld.

Waterplan 2010-2015, provincie Utrecht

Het waterhuishoudingplan geeft het waterbeleid weer van de provincie Utrecht. Op 23 november 2009 is het provinciaal Waterplan 2010-2015, inclusief Deelplan Kaderrichtlijn Water, vastgesteld.

In dit waterhuishoudingplan wordt, door middel van een aantal uitgangspunten, het waterbeleid vormgegeven:

- ▶ een maatschappelijk acceptabel overstromingsrisico. Het risico wordt bepaald door waterstanden op de buitenwateren, bodemdaling, occupatie en geïnvesteerd kapitaal. Hoogwaters zullen vaker voorkomen en de rivierafvoer wordt op termijn bemoeilijkt door een stijgende zeespiegel. Bodemdaling is een voortgaand proces in het westelijk deel van onze provincie en in het Eemland. Bevolkingsomvang en investeringsniveau in onze provincie nemen echter nog steeds toe.
- ▶ omgaan met wateroverlast en waterschaarste. Wanneer er meer neerslag zal komen zullen de afvoer- en bergingsmogelijkheden in het stedelijke en landelijk gebied zwaarder worden belast. Tegelijkertijd vergroten warmere en drogere perioden de vraag naar drink-, irrigatie- en koelwater, terwijl juist dan het aanbod onder druk staat. Onze natuurgebieden mogen niet verdrogen en moeten soortmigratie als gevolg van klimaatverandering kunnen faciliteren.
- ▶ een sterkere bijdrage van water aan ons leefklimaat. De behoefte aan vaar- en recreatiewater neemt toe. Laat zien dat water de drager is van veel van de Utrechtse landschappen. Maak water zichtbaar!

Waterschapsbeleid Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden

"Water voorop!" Waterbeheerplan 20120 – 2015

Het waterbeheerplan beschrijft in hoofdlijnen de belangrijkste doelen en maatregelen die het waterschap de komende zes jaar wil bereiken en uitvoeren. In het plan staat hoe Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden zorgt voor een duurzaam, schoon en veilig watersysteem.

In het waterbeheerplan zijn der andere de maatregelen voor de KRW vastgelegd. Voor de maatregelen geldt een resultaatverplichting voor 2015. De doelen die aan deze maatregelen ten grondslag liggen zijn vastgelegd in het Waterplan van de Provincie Utrecht.

Voor ruimtelijke ontwikkelingen geldt het principe van Duurzaam waterbeheer. Het uitgangspunt voor de planontwikkeling is dat het gebied hydrologisch neutraal moet worden ontwikkeld met als doel dat de planontwikkeling geen gevolgen heeft voor het grond- en oppervlaktewater en de waterkwaliteit. Daarmee wordt geborgd dat de ontwikkeling van het gebied betrekking tot waterspecten duurzaam is.

Waterstructuurvisie (Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, 2002)

Water speelt een steeds grotere rol in onze samenleving. Functies zijn afhankelijk van de beschikbaarheid van water. Daarnaast verandert het klimaat. Daarom heeft water in de toekomst meer ruimte nodig. In de Waterstructuurvisie presenteert het waterschap zijn integrale visie op een duurzaam waterbeheer op de lange termijn. Doelen hierbij zijn:

1. het gewenste veiligheidsniveau tegen overstroming en wateroverlast is gegarandeerd;
2. er is sprake van een goede waterkwaliteit;
3. de ecohydrologische variatie binnen het plangebied is hersteld;
4. de bodemdaling is verminderd of zo mogelijk stopgezet;
5. er zijn goede gebruiksmogelijkheden van het plangebied voor verschillende maatschappelijke functies; er is voldoende water van voldoende kwaliteit beschikbaar om dit mogelijk te maken;
6. de landschappelijk betekenis van het water is behouden of versterkt.

In de structuurvisie zijn gebiedsspecifieke doelstellingen en maatregelen gedefinieerd. Ook staat het streefbeeld voor 2050 beschreven, gebaseerd op de volgende principes:

- ▶ Vasthouden - Bergen - Afvoeren;
- ▶ Voorkomen, scheiden of Schoonhouden van vuilemissies;
- ▶ Vergoten zelfvoorzienendheid en duurzame inrichting;
- ▶ Grondwater als ordenend principe

Het streefbeeld kan niet los worden gezien van het toekomstige grondgebruik binnen ons beheergebied. Enerzijds vraagt het streefbeeld op een aantal plaatsen om meer ruimte voor water. Anderzijds kan het streefbeeld aal worden bereikt indien het grondgebruik meer op de waterdoelstellingen wordt afgestemd. Voor de drie belangrijkste functies – wonen/werken, landbouw en natuur – is daarom in kaart gebracht of en hoe deze functies passen bij een duurzaam waterbeheer. Dit is in combinatie met het streefbeeld vertaald naar een visie op het toekomstig gewenste ruimtegebruik in het werkgebied van het Waterschap.

Ruimtelijke ontwikkelingen

Elke ruimtelijke ontwikkeling kan invloed hebben op water. Niet alleen bouwen nabij of op een waterkering, maar ook een toename van het verhard oppervlak. Een ruimtelijke ontwikkeling moet in elk geval voldoen aan de belangrijkste minimale voorwaarde: het standstil beginsel. Dit beginsel houdt in dat door het plan geen verslechtingen van de waterhuishouding

mag ontstaan. In het kader van een Watertoetsproces moet de gemeente en het waterschap zoeken naar kansen om het watersysteem te verbeteren en duurzaam in te richten. Voor elke toename van verharding van meer dan 500 m² in het stedelijk gebied en 1000m² in landelijk gebied is een watervergunning nodig.

4.4.3 Onderzoek

De Lek

De Lek is een Nederlandse rivier die vanaf Wijk bij Duurstede de voortzetting vormt van de Nederrijn en zich bij Kinderdijk verenigt met de Noord: als Nieuwe Maas zet de rivier zich in westelijke richting voort. De lengte bedraagt 62 kilometer, de breedte verschilt erg maar de rivier is ter plaatse van het plangebied ongeveer 300 meter breed.. De Lek vormt vandaag de dag tot even voor Vianen de provinciegrens tussen Utrecht en Gelderland, doorkruist bij Vianen Utrechts gebied, vormt dan tot bij Willige-Langerak de Utrechts-Zuid-Hollandse grens.

De Lek staat onder meer via het Amsterdam-Rijnkanaal, Lekkanaal en Merwedekanaal in verbinding met andere waterwegen. Het Amsterdam-Rijnkanaal kruist de Lek even voorbij Wijk bij Duurstede en het Merwedekanaal bij Vianen. Een oudere waterverbinding is de Vlist die vanaf Schoonhoven de verbinding vormt met de Hollandse IJssel. Deze rivier is overigens een oude zijarm van de Lek.

Grondwater

Sinds 1 januari 2008 heeft de gemeente de grondwaterzorgplicht gekregen. Wanneer er structurele problemen zijn met de hoogte van het grondwater waardoor een perceel niet kan worden gebruikt waarvoor het bestemd is, zal in eerste instantie de perceelseigenaar voor een oplossing moeten zorgen. Nagegaan dient dan ook te worden of grondwateroverlast op eigen terrein in de toekomst te verwachten valt en of hier maatregelen voor genomen moeten worden. Wanneer blijkt dat dit noodzakelijk is dient de afvoer plaats te vinden op de hier aanwezige watergangen.

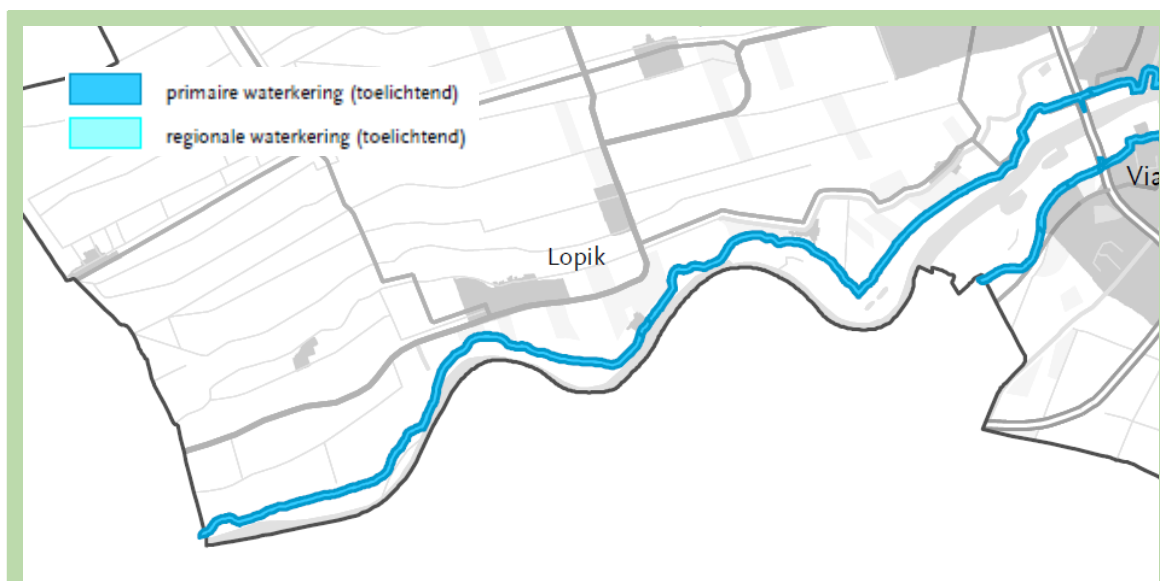
Buitendijkse gebieden

Rijkswaterstaat is de waterbeheerder van de buitendijkse gebieden. In dit gebied is de Wet beheer rijkswaterstaatswerken van toepassing evenals de Beleidslijn grote rivieren. Deze Beleidslijn, beschreven bij het rijksbeleid in paragraaf 3,1, geldt voor alle grote rivieren in Nederland, waaronder de Lek. Het uitgangspunt van de beleidslijn is het waarborgen van een veilige afvoer en berging van rivierwater en het bieden van voldoende ontwikkelingsmogelijkheden voor overheden om te zorgen voor een goede ruimtelijke ordening. Dit gedeelte van de Lek valt onder het stroomvoerend regime. Binnen dat regime zijn slechts riviergebonden activiteiten mogelijk, zoals de aanleg of wijziging van waterstaatkundige kunstwerken of de realisatie van voorzieningen voor de beroeps- of recreatievaart.

Ter bescherming van de buitendijkse (overstromings) gebieden is de dubbelbestemming Waterstaat - Waterstaatkundige functie opgenomen.

Waterkeringen

Dijken behoren tot de belangrijkste ruimtelijke elementen in het plangebied, doordat ze een grote landschappelijke impact hebben en doordat de Lekdijk van oudsher fungeert als drager van een grote diversiteit aan functies. Daarnaast hebben dijken vaak een waterkerende functie. De Lekdijk fungeert als primaire waterkering. Voor dijken met een waterkerende functie gelden beperkingen ten aanzien van het oprichten van bouwwerken en bebouwing in een zone op en ter weerszijden van de dijken. Deze beperkingen vloeien voort uit de Keur van de het waterschap de Stichtse rijnlanden. Ter plaatse van de dijk en de beschermingszone rondom de dijk is op de plankaart de dubbelbestemming Waterstaat – Waterkering opgenomen. In de regels zijn hier passende regels bij opgenomen. Op de onderstaande afbeelding is enkel de kernzone van de waterkering afgebeeld. De beschermingszone is niet op deze kaart zichtbaar.

Figuur 4.2 Primaire waterkering uit de PRS en PRV

4.4.4 Conclusie

Water speelt binnen de uiterwaarden een grote rol. Om de uiterwaarden en de dijken te beschermen zijn er dubbelbestemming opgenomen die beperkingen aan het gebied opleggen. Voorts worden er geen ontwikkelingen mogelijk gemaakt en is watercompensatie niet aan de orde.

4.5 Bodem

4.5.1 Toetsingskader

Het uitgangspunt van het bodembeleid is dat aanwezige bodemverontreiniging geen onaanvaardbaar risico oplevert voor mens en milieu. Nieuwe bodemverontreiniging moet worden voorkomen en indien er na 1-1-1987 (in werkingtreding Wet bodembescherming) toch bodemverontreiniging is ontstaan, dient deze direct en in geheel te worden opgeruimd (herstelplicht). Bij verontreinigingen die voor 1987 ontstaan zijn (zogenaamde erfenisgevallen) zal bij de sanering, naast de milieuhygiënische aspecten, ook naar de kosteneffectiviteit van de saneringsmaatregelen worden gekeken. Uitgangspunt voor erfenisgevallen die zich in het grondwater manifesteren is dat deze beheersbaar zijn en blijven.

Het Besluit bodemkwaliteit vormt het kader voor het bodembeheer in Nederland. Dit Besluit stelt eisen aan het gebruik van grond en bagger. Bij ruimtelijke ontwikkelingen wordt nagegaan of de bodemkwaliteit aansluit bij de (toekomstige) functie. Hierbij vormt het Besluit bodemkwaliteit het toetsingskader. Een gemeente kan het bodembeleid baseren op het generieke kader (dan gelden er Maximale Waarden per onderscheiden bodemfunctieklasse) of op een gebiedsgericht kader (dan worden er per onderscheiden bodemkwaliteitszone Lokale Maximale Waarden vastgesteld. Bij bodemsaneringen wordt de vereiste teruganeerwaarde bepaald door de geldende bodemfunctieklasse of door de achtergrondgehalten van de zone.

4.5.2 Bodemkwaliteit in relatie tot bestemmingsplan

Conserverende bestemmingsplannen

Indien geen sprake is van ontwikkelingen of indien sprake is van ontwikkelingen die niet in het bestemmingsplan worden meegenomen is het niet noodzakelijk om de bodemkwaliteit binnen het gehele plangebied vast te stellen, maar kan volstaan worden met een conclusie over de algehele bodemkwaliteit op basis van een inventarisatie van reeds uitgevoerde bodemonderzoeken, bekende (voormalige) bodembedreigende activiteiten en geregistreerde gevallen van (vermoedelijk) ernstige bodemverontreiniging.

Functiewijziging

Bij een wijziging van de bestemming of van de functie, waarbij geen sprake is van bouwactiviteiten waarvoor een bodemonderzoek vereist is, wordt een bodemonderzoek alleen noodzakelijk geacht wanneer deze wijziging tevens een gevoeliger bodemgebruik inhoudt (bijvoorbeeld van bedrijvigheid naar wonen).

Bodemonderzoek bij bouwen en slopen

In geval een omgevingsvergunning wordt aangevraagd om te bouwen kan alleen een bodemonderzoek worden geëist als het gaat om een bouwwerk waarin (nagenoeg) voortdurend mensen zullen verblijven en waarbij contact wordt gemaakt met de grond. Een bodemonderzoek wordt altijd voorafgegaan door een (historisch) vooronderzoek, conform NEN5725. Hierin wordt vastgesteld wat er bekend is over het voormalige en huidige bodemgebruik en welke bodemkwaliteit verwacht mag worden. Op grond hiervan wordt onder andere vastgesteld wat de onderzoekshypothese is en hoe het onderzoek uitgevoerd dient te worden.

Voorafgaand aan de sloop van een bouwwerk moet een asbestinventarisatie te worden uitgevoerd. Indien asbest, op, in, of aan het bouwwerk aangetroffen wordt, dient dit (in de meeste gevallen) door een erkend asbestsaneringsbedrijf te worden verwijderd.

4.5.3 Conclusie

Het onderhavige bestemmingsplan heeft een conserverend karakter, daarom wordt het niet nodig geacht om voor het hele plangebied middels een bodemonderzoek de algemene bodemkwaliteit vast te stellen. Ook in de toekomst lijken ruimtelijke ontwikkelingen niet waarschijnlijk, maar mocht dat wel het geval zijn is een bodemonderzoek noodzakelijk.

4.6 Luchtkwaliteit

4.6.1 Inleiding

In het kader van een goede ruimtelijke ordening dient er voor ieder bestemmingsplan onderzoek gedaan te worden naar de luchtkwaliteit in het plangebied. Het toetsingskader voor luchtkwaliteit wordt gevormd door het Wet milieubeheer luchtkwaliteitseisen 2007 (ook wel Luchtkwaliteit, Wlk.)

4.6.2 Beleidskaders

De Wlk bevat grenswaarden voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, fijn stof, lood, koolmonoxide en benzeen. Hierbij zijn in de ruimtelijke ordeningspraktijk langs wegen met name de grenswaarden voor stikstofdioxide (jaargemiddelde) en fijn stof (jaar- en daggemiddelde) van belang. De grenswaarden gelden voor de buitenlucht, met uitzondering van een werkplek in de zin van de Arbeidsomstandighedenwet.

Op grond van artikel 5.16 van de Wlk kunnen bestuursorganen bevoegdheden die gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit, zoals de vaststelling van een bestemmingsplan, uitoefenen indien:

- ▶ de bevoegdheden/ontwikkelingen niet leiden tot een overschrijding van de grenswaarden (lid 1 onder a);
- ▶ de concentratie in de buitenlucht van de desbetreffende stof als gevolg van de uitoefening van die bevoegdheid per saldo verbetert of ten minste gelijk blijft (lid 1 onder b1);
- ▶ bij een beperkte toename van de concentratie van de desbetreffende stof, door een met de uitoefening van de betreffende bevoegdheid samenhangende maatregel of een door die uitoefening optredend effect, de luchtkwaliteit per saldo verbetert (lid 1 onder b2);
- ▶ de bevoegdheden/ontwikkelingen niet in betekende mate bijdragen aan de concentratie in de buitenlucht (lid 1 onder c);
- ▶ het voorgenomen besluit is genoemd of past binnen het omschreven Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) of een vergelijkbaar programma dat gericht is op het bereiken van de grenswaarden (lid 1 onder d).

Besluit niet in betekende mate (NIBM)

In het besluit NIBM en de bijbehorende regeling is exact bepaald in welke gevallen een project vanwege de beperkte gevolgen voor de luchtkwaliteit niet aan de grenswaarden hoeft te worden getoetst. Dit kan het geval zijn wanneer een project een effect heeft van minder dan 3% van de jaargemiddelde grenswaarde NO₂ en PM₁₀.

4.6.3 Onderzoek en conclusie

Het bestemmingsplan is conserverend van aard en voorziet derhalve niet in de bouw van nieuwe woningen of andere functies met een verkeersaantrekkende werking. Een onderzoek naar de luchtkwaliteit is dan ook niet verplicht. Bij eventuele toekomstige ontwikkelingen zal wel specifiek onderzocht moeten worden of onder de grenswaarden van het NSL wordt gebleven. Uit het bovenstaand kan geconcludeerd worden dat het aspect luchtkwaliteit de vaststelling van het bestemmingsplan niet in de weg staat

4.7 Geluid

4.7.1 Toetsingskaderkader

De Wet geluidhinder (Wgh) vormt het juridische kader van het Nederlandse geluidsbeleid. De Wgh stelt eisen aan de maximaal toegestane geluidsbelasting ten gevolge van de aanleg van een nieuwe weg en de realisatie van geluidsgevoelige bestemmingen. De Wgh bevat een uitgebreid stelsel van bepalingen ter voorkoming en bestrijding van geluidhinder door onder meer industrie, wegverkeer en spoorwegverkeer. De wet richt zich vooral op de bescherming van de burger in zijn woonomgeving en bevat bijvoorbeeld normen voor de maximale geluidsbelasting op de gevel van een huis. Op 1 januari 2007 is de gewijzigde Wet geluidhinder in werking getreden. Volgens de Wet geluidhinder dienen bij de vaststelling of herziening van een bestemmingsplan dat geheel of gedeeltelijk betrekking heeft op gronden, behorende tot een zone van een onderzoeksplichtige weg, die waarden op gevels van woningen of andere geluidsgevoelige bestemmingen in acht genomen te worden, die ingevolge artikel 82 en artikel 100 als de ten hoogste toelaatbare worden aangemerkt. Hiervoor is akoestisch onderzoek nodig. Op grond van 76 lid 3 van de Wet geluidhinder geldt dit echter niet voor een zuiver conserverend bestemmingsplan.

Geluidszone

Bij toekomstige ontwikkelingen dient er wel nader onderzoek uitgevoerd te worden. In de Wet geluidhinder zijn zones langs wegen aangegeven die worden beschouwd als aandachtsgebieden voor geluidhinder. De wettelijke zonebreedtes zijn zo bepaald dat buiten de zones over het algemeen geen geluidsniveaus voorkomen die hoger zijn dan de voorkeurswaarde van 48 dB. De zonebreedte is afhankelijk van het aantal rijstroken en de situering binnen of buiten de bebouwde kom. Ter bepaling van de zonebreedte wordt onderstaande tabel gebruikt. Daarbij moet worden aangemerkt dat 30 km/h wettelijk gezien geen geluidszone kent.

Aantal rijstroken	Buitenstedelijk gebied	Binnenstedelijk gebied
of meer	600 m	350 m
3 of 4	400 m	350 m
of 2	250 m	200 m

4.7.2 Onderzoek (Spoor)Wegverkeerslawaaai

Het bestemmingsplan is conserverend van aard en voorziet niet in de ontwikkeling van nieuwe geluidsgevoelige functies. Binnen het plangebied worden ook geen nieuwe wegen aangelegd. Een onderzoek naar wegverkeerslawaaai of spoorweglawaaai is dan ook niet verplicht.

Wegverkeerslawaaai

Het plangebied ligt deels binnen de geluidszones van de Lekdijk en de A2. Indien binnen het plangebied nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen, wat niet waarschijnlijk is, die binnen de geluidszone van een weg zijn gelegen mogelijk worden gemaakt (door bijvoorbeeld woningsplitsing e.d.), dient akoestisch onderzoek plaats te vinden.

4.7.3 Conclusie

Dit bestemmingsplan regelt de huidige (bestaande) situatie. Nieuwe geluidgevoelige bestemmingen zoals woningen, scholen of medische voorzieningen worden op grond van dit bestemmingsplan niet toegestaan. Ook nieuwe wegen, spoorwegen of onder de Wet geluidhinder vallende industrie wordt niet toegestaan. Ook worden geen wegen gereconstrueerd. Nader onderzoek is niet noodzakelijk en het aspect geluid staat de vaststelling van dit bestemmingsplan niet in de weg.

4.8 Externe veiligheid

Bij ruimtelijke plannen dient ten aanzien van externe veiligheid naar verschillende aspecten te worden gekeken, namelijk:

- ▶ bedrijven waar opslag, gebruik en/of productie van gevaarlijke stoffen plaatsvindt;
- ▶ vervoer van gevaarlijke stoffen over wegen, spoor, water of leidingen.

In het externe veiligheidsbeleid wordt doorgaans onderscheid gemaakt tussen het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Het PR is de kans per jaar dat een persoon op een bepaalde plaats overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen, indien hij onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven. Het PR wordt weergegeven met risicocontouren rondom een inrichting of langs een vervoersas. Het GR drukt de kans per jaar uit dat een groep mensen van minimaal een bepaalde omvang overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen.

4.8.1 Beleidskaders

Kader Plaatsgebonden risico

Het Plaatsgebonden risico (PR) is een begrip dat uitdrukking geeft aan de mate van externe veiligheid van een locatie. Het PR wordt gedefinieerd als "de kans per jaar dat een persoon, die zich continu en onbeschermd op een bepaalde plaats bevindt, overlijdt als direct gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen bij een risicovolle activiteit". De kans van 1 op 1 miljoen (10⁻⁶) wordt in de regelgeving gebruikt als grens- of richtwaarde voor kwetsbare objecten, respectievelijk beperkt kwetsbare objecten. De PR 10⁻⁶ contour drukt dus een afstand uit waarbinnen woningen of andere kwetsbare objecten niet zijn toegelaten.

Kader Groepsrisico

Het Groepsrisico (GR) is de cumulatieve kans per jaar dat ten minste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting en een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof, gevaarlijke afvalstof of bestrijdingsmiddel betrokken is. Anders gezegd geeft het groepsrisico weer wat de kans is op het overlijden van een groep personen ten gevolge van een ongeval bij een bedrijf of transport van gevaarlijke stoffen. Voor het groepsrisico is geen grenswaarde vastgesteld. Wel is er de zogeheten oriënterende waarde. Deze dient door het bevoegde gezag te worden gehanteerd bij de overwegingen betreffende het groepsrisico.

Risicovolle inrichtingen

Op 27 oktober 2004 is het Besluit externe veiligheid Inrichtingen (Bevi) van kracht geworden. Het Bevi verplicht gemeenten en provincies om bij besluiten in het kader van de Wet op de Ruimtelijke Ordening rekening te houden met externe veiligheid. In het Bevi zijn grens- en richtwaarden opgenomen voor het Plaatsgebonden Risico (PR). Er geldt een zogenaamde oriënterende waarde als referentie voor het Groepsrisico (GR). Op grond van art. 13, eerste lid van het Bevi moet in de toelichting op het betreffende besluit een verantwoording van het GroepsRisico (GR) worden opgenomen.

Vervoer gevaarlijke stoffen

Voor het transport van gevaarlijke stoffen is de Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (Circulaire RNVGS) en de Nota vervoer gevaarlijke stoffen (2006) van toepassing.

Voor buisleidingen is per 1 januari 2011 het besluit externe veiligheid Buisleidingen (Bevb) van kracht geworden. In het Bevb worden plaatsgebonden risicocontouren en groepsrisico verantwoording gedefinieerd voor buisleidingen met gevaarlijke stoffen. In het Bevb is sprake van drie groepen buisleidingen te weten aardgasleidingen, vloeibare brandstof leidingen en de overige leidingen.

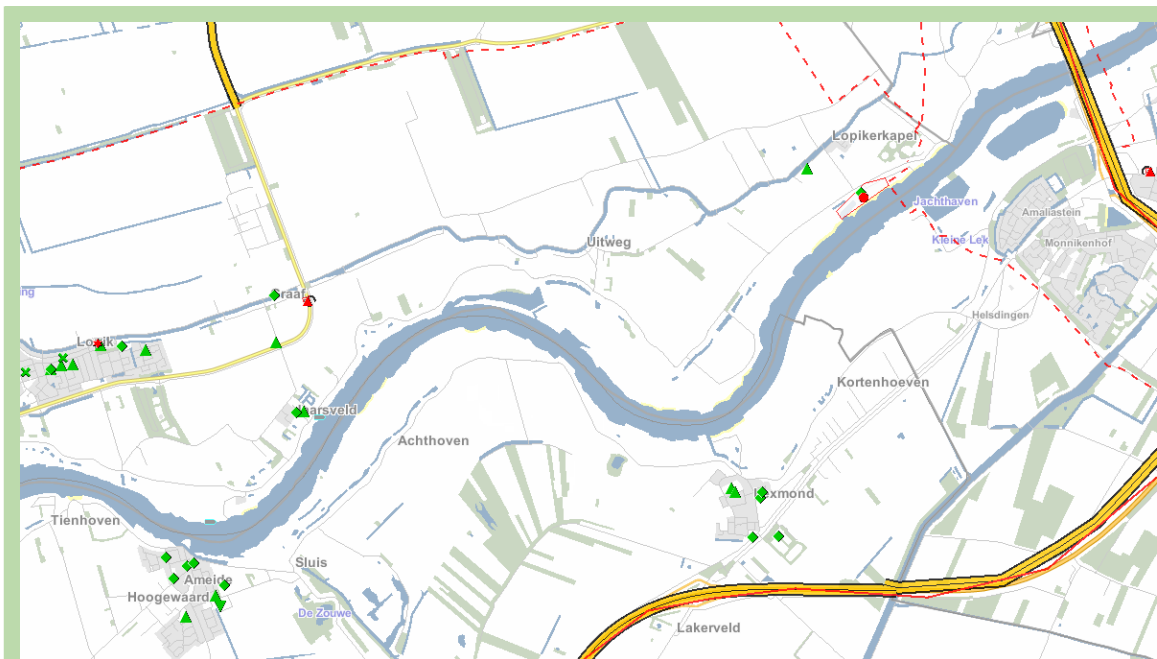
4.8.2 Onderzoek

Risicovolle inrichtingen.

Binnen het plangebied zijn geen risicovolle inrichtingen gelegen. Buiten het plangebied liggen geen risicovolle inrichtingen waarvan het invloedsgebied binnen het bestemmingsplangebied valt. Binnen de PR vallen geen kwetsbare objecten.

Buisleidingen

Door het plangebied lopen twee buisleidingen, waarvan één op de risicokaart in het westen van het plangebied is aangegeven. De leiding loopt maar voor een klein gedeelte door het plangebied, omdat de leiding onder de buiten het plangebied gelegen camping Klein Scheveningen doorloopt. De buisleiding loopt slechts een klein gedeelte ten noorden en ten zuiden van de camping door het plangebied. Deze leiding is een olie pijpleiding van defensie met het transport onderdeel P11_2. De buisleiding is in het bestemmingsplan middels de dubbelbestemming Leiding – olie opgenomen.

Figuur 4.3 Uitsnede risicokaart Nederland.

4.8.3 Conclusie

Met dit bestemmingsplan worden geen kwetsbare objecten mogelijk gemaakt. Een groepsrisico verantwoording is derhalve niet noodzakelijk. Het aspect externe veiligheid is hiermee voldoende belicht en vormt geen belemmering.

4.9 Cultuurhistorie

4.9.1 Beleidskaders

2009 is door het rijk een nieuwe visie op de monumentenzorg geformuleerd genaamd Modernisering Monumentenzorg (MoMo). Eén van de pijlers in deze visie is het belang laten meewegen in de ruimtelijke ordening. Hierbij zal een verschuiving plaatsvinden van objectgerichte bescherming naar een gebiedsgerichte aanpak. In het verlengde van deze pijler is een ander doel in de visie geformuleerd, namelijk het opstellen van een visie op erfgoed. Een belangrijk ander doel van deze nieuwe visie is het formuleren van een visie op erfgoed. De visie, Visie Erfgoed en Ruimte (VER) 'Kiezen voor Karakter', is gericht op het verbinden van de zorg voor het cultureel erfgoed met andere ruimtelijke ontwikkelingsopgaven op het gebied van onder meer economie, veiligheid en duurzaamheid. De visie zet overheden, initiatiefnemers, eigenaren, ontwikkelaars en ruimtelijk ontwerpers er toe aan om de waarde van het cultureel erfgoed in te zetten bij de ontwikkeling van gebieden. De Visie Erfgoed en Ruimte 'Kiezen voor Karakter' is aanvullend aan de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, waarin het kabinet de unieke cultuurhistorische waarde van nationaal belang planologisch borgt.

De Visie Erfgoed en Ruimte 'Kiezen voor Karakter' is de vervanging voor de in 2009 verlopen 'Nota Belverdere', waarin een visie is gegeven op de wijze waarop met de cultuurhistorische kwaliteiten van gebieden en objecten in de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling in Nederland kan worden omgegaan.

Daarnaast is met ingang van 1 januari 2012 het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) aangepast. Hierin is opgenomen dat in het bestemmingsplan een beschrijving moet worden opgenomen van de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden.

4.9.2 Onderzoek

Monumenten

Binnen het plangebied zijn geen rijksmonumenten aanwezig. Aan de andere zijde van de Lekdijk (west) zijn wel enkele rijksmonumenten gelegen. Ook is binnen het plangebied een gemeentelijk monument gelegen. Tegenover de Lekdijk west 37 is een peilschaalhuisje gelegen uit 1896 die als gemeentelijke monument is benoemd. Het gemeentelijke monument is opgenomen in de bestemming Agrarisch met waarden en is op de plankaart aangeduid met de aanduiding (cw).

Figuur 4.5 Het peilschaalhuisje

Overige cultuurhistorische waarden

Naast het gemeentelijk monument zijn binnen het plangebied nog enkele andere cultuurhistorische waarden aanwezig. Zo zijn er 2 restanten van oude veerstoepen en een oude boezem en het restant van een voormolen aanwezig. In de Gecombineerde uiterwaarden zijn twee rabattencomplexen en de verkavelingsstructuur vermeldenswaard. Daarnaast is de Lekdijk over de gehele lengte, zowel de Lekdijk oost als de Lekdijk west, in de CHS van de provincie opgenomen als cultuurhistorisch lint. Daarnaast zijn enkele zomerdijken in het plangebied opgenomen als cultuurhistorische kades.

4.9.3 Conclusie

Met dit bestemmingsplan worden geen wijzigingen beoogd aan de cultuurhistorische waardes binnen het plangebied. De cultuurhistorische waarden zijn ter kennisgeving opgenomen in het onderhavige bestemmingsplan. Bij ontwikkelingen, die niet waarschijnlijk zijn in de uiterwaarden, dienen deze waardes behouden of versterkt te worden.

4.10 Archeologie

4.10.1 Beleidskader

Op 1 september 2007 is de wet op de archeologische monumentenzorg in werking getreden. De wet regelt de bescherming van archeologisch erfgoed in de bodem, de inpassing ervan in de ruimtelijke ontwikkeling en de financiering van opgravingen: 'de verstoorder betaalt'. Het is verplicht om in het proces van ruimtelijke ordening tijdig rekening te houden met de mogelijke aanwezigheid van archeologische waarden. Gemeenten moeten rekening houden met archeologie bij nieuwe bestemmingsplannen.

Verdrag van Malta

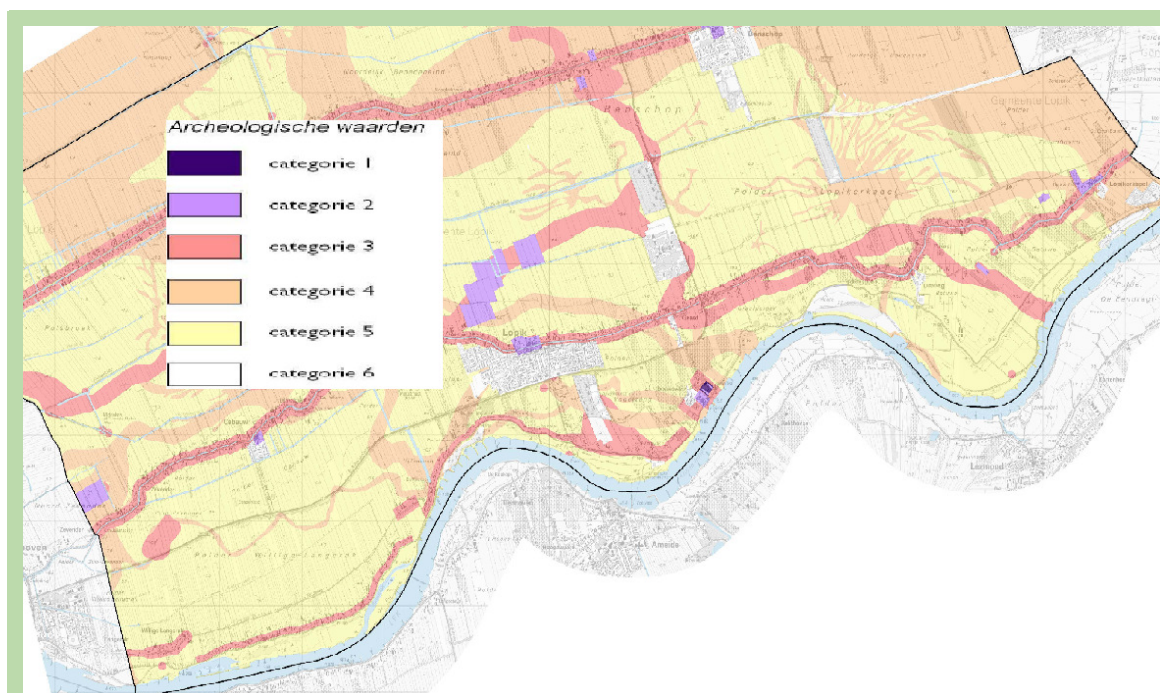
Als gevolg van het Verdrag van Malta, dat in 1998 door het Nederlandse parlement is goedgekeurd en in 2006 zijn beslag heeft gekregen in de Wet op de Archeologische Monumentenzorg, is de Monumentenwet 1988 gewijzigd. Rijk en provincie stellen zich op het standpunt dat in het ruimtelijk beleid zorgvuldig met het archeologische erfgoed moet worden omgegaan. Voor gebieden waar archeologische waarden voorkomen of waar reële verwachtingen bestaan dat ter plaatse archeologische waarden aanwezig zijn, dient voorafgaand aan bodemingrepen archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd. De uitkomsten van het archeologisch onderzoek dienen vervolgens volwaardig in de belangenafweging te worden betrokken. Het Rijk heeft deze beleidsuitgangspunten neergelegd in onder meer de Cultuurnota 2005-2008, de Nota Belvédère, de Nota Ruimte en het Structuurschema Groene Ruimte 2.

4.10.2 Onderzoek

Op 23 november 2010 heeft de Lopikse gemeenteraad de nota Archeologiebeleid en de bijbehorende beleidskaart vastgesteld als uitgangspunt voor het opstellen van ruimtelijke beleidsplannen, zoals bestemmingsplannen. Afbeelding 11 geeft de beleidskaart van de gemeente Lopik weer.

Het grootste gedeelte van het plangebied kent een lage Archeologische verwachting (categorie 5), dit zijn de gele gebieden. Daarnaast komen in het plangebied ook kleine gedeeltes voor die geen archeologische verwachting (categorie 6) hebben, maar ook gebieden met een middelhoge of zelfs hoge archeologische verwachting (categorie 4 en 3). De gebieden van Archeologische waarden, de AMK terreinen, op de kaart categorie 1 en 2 zijn niet binnen de plangrenzen gelegen. Bij de verschillende relevante categorieën behoren de volgende vrijstellingen/ontheffingen:

- ▶ categorie 3: Onderzoeksverplichting indien plangebied groter is dan 200 m² en diepte bodemingreep meer dan 50 cm beneden maaiveld;
- ▶ categorie 4: Onderzoeksverplichting indien plangebied groter is dan 2.500 m² en diepte bodemingreep meer dan 100 cm beneden maaiveld;
- ▶ categorie 5: Onderzoeksverplichting bij M.E.R. plichtige projecten;
- ▶ categorie 6: geen onderzoeksverplichting.

Figuur 4.6 Archeologische beleidskaart gemeente Lopik

Voor de verschillende Archeologische verwachtingen binnen het plangebied zijn drie dubbelbestemmingen opgenomen ter bescherming van de (mogelijke) Archeologische waarde.

De juridisch-planologische verankering van categorie 3 (hoge archeologische verwachtingszones) is in het bestemmingsplan geregeld met de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3", waarbij geldt dat bodemingrepen die groter zijn dan 200 m² en dieper gaan dan 50 cm- mv, onderzoeksplchtig zijn.

Voor categorie 4 (middelhoge archeologische verwachtingszones) geldt de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 4" waar geldt dat bodemingrepen die groter zijn dan 2.500 m² en die dieper gaan dan 100 cm-mv, onderzoeksplchtig zijn.

Voor categorie 5 is de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 5" opgenomen, waar geldt dat archeologisch onderzoek noodzakelijk is zoals bedoeld in artikel 7.2 wet milieubeheer. Dit betekent dat onderzoek noodzakelijk is bij M.E.R. plchtige projecten.

Voor categorie 6 (terrein met geen archeologische verwachting) is geen archeologische dubbelbestemming opgenomen omdat bij zeer grootschalige ontwikkelingen archeologisch onderzoek noodzakelijk is. Zulke grootschalige ontwikkelingen zijn in het plangebied niet aan de orde, aangezien het om de Uiterwaarden gaat, die beschermd zijn tegen (grootschalige) ontwikkelingen.

4.10.3 Conclusie

Er worden geen ontwikkelingen mogelijk gemaakt met dit bestemmingsplan. Mochten er in de toekomst wel ontwikkelingen plaatsvinden dan dient de onderzoeksplcht van de Archeologische dubbelbestemmingen aangehouden te worden. Voor de gebieden binnen categorie 3 is de dubbelbestemming Waarde – Archeologie 3 opgenomen, voor gebieden in categorie 4 Waarde – Archeologie 4 en voor gebieden in categorie 5 Waarde – Archeologie 5

hoofdstuk 5 **Uitvoerbaarheid**

5.1 **Economische uitvoerbaarheid**

Bij ontwikkelingen die middels het bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt, is het noodzakelijk aan te tonen in hoeverre de beoogde plannen financieel haalbaar zijn en wie de risicodragende partij is. In dit kader is in afdeling 6.4 Wro bepaald dat de gemeenteraad een exploitatieplan moet vaststellen, indien een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen, bouwplan is voorgenomen. Hiervan kan worden afgeweken indien de plankosten anderszids zijn verzekerd, bijvoorbeeld door een anterieure overeenkomst.

Het onderhavige bestemmingsplan betreft een consoliderend plan. Hierin worden geen directe nieuwe bouwontwikkelingen mogelijk gemaakt. Derhalve is hier geen sprake van een bouwplan. In het bestemmingsplan zijn wel meerdere wijzigingsmogelijkheden opgenomen die als bouwplan aangemerkt kunnen worden. Bij toepassing van de wijzigingsmogelijkheden zal per wijziging aangetoond moeten worden of het plan economisch haalbaar is middels een exploitatieplan, dan wel een anterieure overeenkomst.

Op basis van het voorgaande wordt geconcludeerd dat dit bestemmingsplan economisch uitvoerbaar is.

5.2 **Maatschappelijke uitvoerbaarheid**

5.2.1 **Inleiding**

In dit hoofdstuk worden de uitkomsten van het bestuurlijke vooroverleg (conform artikel 3.1 Bro) met de besturen van de betrokken gemeenten en waterschappen en met die diensten van de provincie en rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in geding zijn. Het genoemde overleg zal plaatsvinden aan de hand van het voorontwerp bestemmingsplan. De eventuele inspraakreacties en zienswijzen zullen in dit hoofdstuk verwoord worden.

5.2.2 **Overleg artikel 3.1.1 Bro**

Het voorontwerpbestemmingsplan 'Lopik Uiterwaarden' is toegezonden aan de diverse overlegpartners. De reacties die volgden uit het wettelijk vooroverleg ex. artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) zijn in de 'Nota van beantwoording inspraak- en vooroverlegreacties bestemmingsplan Uiterwaarden' samengevat en beantwoord. Ook is hierin aangegeven in hoeverre de overlegreacties hebben geleid tot wijzigingen in het bestemmingsplan. De 'Nota van beantwoording inspraak- en vooroverlegreacties bestemmingsplan Uiterwaarden' is opgenomen als bijlage 1.

5.2.3 **Inspraak**

Het voorontwerpbestemmingsplan 'Lopik Uiterwaarden' heeft van 13 juni 2012 tot en met 25 juli 2012 ter inzage gelegen. Tijdens de terinzagelegging van het voorontwerpbestemmingsplan 'Lopik Uiterwaarden' is één inspraakreactie ontvangen. De inspraakreacties zijn in de 'Nota van beantwoording inspraak- en vooroverlegreacties bestemmingsplan Uiterwaarden' samengevat en beantwoord. Ook is hierin aangegeven in hoeverre de inspraakreactie heeft geleid tot wijzigingen in het bestemmingsplan. De 'Nota van beantwoording inspraak- en vooroverlegreacties bestemmingsplan Uiterwaarden' is opgenomen als bijlage 1.

5.2.4 **Zienswijzen**

Het ontwerpbestemmingsplan 'Lopik Uiterwaarden' heeft van 12 september 2012 tot en met 23 oktober 2012 ter inzage gelegen. Tijdens de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan 'Lopik Uiterwaarden' is één zienswijze ontvangen. In de 'Nota van beantwoording zienswijzen' is de zienswijze samengevat en beantwoord. In de nota is een staat van wijzigingen

opgenomen om die de wijzigingen te beschrijft. De "Nota van beantwoording zienswijzen" is opgenomen als bijlage 2 bij deze toelichting.

Gedurende dezelfde periode hebben de overlegpartners tevens de gelegenheid gekregen om een zienswijze in te dienen. De provincie Utrecht en het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden hebben te kennen gegeven dat het plan niet in strijd is met hun belangen en beleid. Daarnaast is in deze periode nog een reactie van het VRU binnengekomen, deze reactie was op het voorontwerpbestemmingsplan (niet ontwerp). De reactie betreft voornamelijk de aanwezigheid van recreatieterrein Klein Scheveningen. Dit gedeelte is echter buiten het plangebied gelaten, de reactie zal wel worden meegenomen bij het op te stellen bestemmingsplan voor Klein Scheveningen.

hoofdstuk 6 **Juridische planbeschrijving**

6.1 **Algemeen**

In dit bestemmingsplan wordt gestreefd naar de juridische vastlegging van de bestaande ruimtelijke en juridische functies binnen het plangebied. Het bestemmingsplan is opgesteld als een globaal plan. Een gedetailleerde invulling heeft alleen plaatsgevonden voor de bebouwingslinten. Voor dit bestemmingsplan wordt gebruikgemaakt van de landelijke richtlijn Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2008 (SVBP2008). Hierin zijn verplichtingen opgenomen ten aanzien van de opbouw en presentatie van het bestemmingsplan. De landelijke richtlijn SVBP is opgenomen in de Wro. Daarnaast geldt per 1 oktober 2010 de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Deze wet introduceert nieuwe begrippen voor bestaande instrumenten, zonder deze (ingrijpend) inhoudelijk te wijzigen. Het bestemmingsplan is hiermee in lijn gebracht.

Planvorm

Het bestemmingsplan biedt voor de bestaande functies binnen het plangebied een conserverende planvorm. De gekozen planvorm maakt het mogelijk alle aanwezige functies binnen het plangebied te voorzien van een gedetailleerde bestemmingsregeling, waardoor de ruimtelijke kwaliteit in het plangebied als zodanig kan worden beheerd en gerealiseerd.

Bestemmingsregeling

Vrijwel alle functies zijn apart bestemd of aangeduid, waardoor het direct mogelijk is om met het bijbehorende renvooi (verklaring van de bestemmingen) te zien welke bestemmingen aan de gronden binnen het plangebied gegeven zijn. In de bijbehorende regels zijn de bestemmingsomschrijving, de bouwregels en de gebruiksregels, alsmede de afwijkingsmogelijkheden en wijzigingsbevoegdheden te vinden.

Bestemmingsvlakken

In het bestemmingsplan wordt gebruik gemaakt van bestemmingsvlakken. Het bestemmingsvlak geeft aan waar een bepaald gebruik is toegestaan. Het bouwvlak geeft hierbij aan waar hoofdgebouwen gebouwd mogen worden.

Aanduidingen

In de verbeelding is een onderscheid gemaakt in enkele verschillende aanduidingen. Een aantal functieaanduidingen is gebruikt om de gebruiksmogelijkheden binnen een bestemming of een gedeelte daarvan nader te specificeren. Het kan daarbij gaan om een nadere specificatie van de gebruiksmogelijkheden, een expliciete verruiming daarvan of juist een beperking. Alle aanduidingen met betrekking tot de wijze van bouwen en de verschijningsvorm van bouwwerken, worden bouwaanduidingen genoemd. Alle aanduidingen die betrekking hebben op afmetingen en oppervlakten, zowel ten aanzien van het bouwen als ten aanzien van het gebruik, zijn maatvoeringsaanduidingen.

6.2 **Planregels**

6.2.1 **Hoofdstuk 1 Inleidende regels**

Begrippen (artikel 1) en Wijze van meten (artikel 2)

De begrippen die in dit bestemmingsplan zijn opgenomen, worden in artikel 1 nader gedefinieerd. Bij toetsing van het bestemmingsplan wordt uitgegaan van de in dit artikel opgenomen definities van de begrippen. Naast begrippen zijn in het bestemmingsplan hoogte- en andere maten opgenomen die van belang zijn bij het bouwen van bouwwerken. Artikel 2 van de regels geeft een nadere omschrijving hoe de bedoelde maten gemeten moeten worden.

6.2.2 **Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels**

Agrarisch en Agrarisch – met waarden (artikel 3 en 4)

Een groot gedeelte van het plangebied is bestemd ten behoeve van agrarische gronden. Het gebruik op deze gronden is ten dienste van agrarische bedrijvigheid. Daarnaast hebben veel agrarische gronden in het plangebied bepaalde cultuurhistorische

en landschappelijke kenmerken, waardoor anders met de open ruimte moet worden omgegaan. Deze gronden zijn bestemd als Agrarisch – met waarden. Binnen de bestemming Agrarisch – met waarden zijn de gronden met de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch met waarden - stacaravans' tevens bedoeld voor de stalling van maximaal 5 stacaravans.

Natuur (artikel 5)

In de uiterwaarden komen gebieden voor die zich kenmerken door de openheid en die ook onderdeel vormen van de ecologische hoofdstructuur. Om deze natuurwaarden te beschermen is hiervoor de bestemming Natuur opgenomen. Extensief recreatief gebruik is binnen de bestemming wel mogelijk. Werkzaamheden binnen deze bestemming zijn uitsluitend mogelijk na het aanvragen van een omgevingsvergunning voor de aanleg van werken en het uitvoeren van werkzaamheden.

Recreatie – Dagrecreatie (artikel 6)

De voor recreatie aangewezen gronden zijn bestemd voor dagrecreatie en bij deze bestemming behorende functies en bouwwerken. Het recreatie gebied Salmsteke is als Recreatie - dagrecreatie bestemd.

Verkeer (artikel 7)

Alle openbaar toegankelijke wegen binnen het bestemmingsplangebied zijn bestemd als Verkeer. Binnen de bestemming zijn wegen, fiets- en voetpaden, parkeervoorzieningen en de bij deze bestemming behorende voorzieningen toegestaan

Water (artikel 8)

Belangrijke watergangen, waaronder de Lek, hebben deze bestemming gekregen.

Leiding – Olie en Leiding – Riool (artikel 9 en 10)

De hoofdleidingen hebben elk een eigen bestemming met daaraan gekoppeld een stelsel van omgevingsvergunningen aanleg werken en werkzaamheden ter bescherming van de leidingen. Het betreft gasleidingen, een hoogspanningsverbinding, een rioolpersleiding en een waterleiding.

Waarde – Archeologie 3, 4 en 5 (artikel 11, 12 en 13)

De aanwezige archeologische waarden worden middels deze bestemmingen beschermd. Voor Waarde – Archeologie - 3 geldt dat bij ingrepen groter dan 200 m2 en dieper dan 50 cm een archeologisch onderzoek noodzakelijk is. Bij Waarde – Archeologie – 4 is dit groter dan 2500 m2 en dieper dan 100 cm en bij Waarde – Archeologie 5 is archeologisch onderzoek noodzakelijk bij M.E.R. plichtige activiteiten.

Waterstaat - Waterkering (artikel 14)

De waterkering ten behoeve van de Lek wordt middels deze bestemming beschermd. De Lekdijk en de gronden rondom deze dijk hebben deze functie.

Waterstaat – Waterstaatkundige functie(artikel 15)

De uiterwaarden van de Lek hebben deze dubbelbestemming toegewezen gekregen. Deze gronden zijn bestemd voor de instandhouding van de waterstaatsdoeleinden in de vorm van de waterhuishouding, het verkeer te water en de afvoer van hoog oppervlaktewater. Binnen deze bestemming mag uitsluitend worden gebouwd ten behoeve van riviergebonden activiteiten.

6.2.3 Hoofdstuk 3 Algemene regels

Anti-dubbeltelregel (artikel 16)

Deze bepaling is opgenomen om een ongewenste verdichting van de bebouwing te voorkomen. Deze verdichting kan zich met name voordoen, indien een perceel of een gedeelte daarvan, meer dan één keer betrokken wordt bij de berekening van een maximaal bebouwingspercentage.

Algemene gebruiksregels (artikel 17)

Onder dit artikel valt het verbod om recreatiewoningen permanent te bewonen en het verbod tot oprichten van Bevi-inrichtingen en geluidszoneringsplichtige inrichtingen. Daarnaast is hier een uitgebreide regeling opgenomen voor neven- en vervolgfuncties.

Algemene aanduidingsregels (artikel 18)

Binnen het plan komen een aantal aanduidingen voor die meerdere bestemmingen bestrijken. In dit artikel wordt de betekenis van deze aanduidingen verklaard en is vastgelegd wat de gevolgen zijn.

Algemene afwijkingsregels (artikel 19)

Dit artikel is opgenomen om ondergeschikte afwijkingen van het bestemmingsplan met een algemene bevoegdheid mogelijk te maken. De regeling voorziet in een duidelijke begrenzing van het toepasbaar bereik van de afwijking.

Algemene wijzigingsregels (artikel 20)

In dit artikel wordt een opsomming gegeven van de regels waarmee door middel van een wijzigingsbevoegdheid ex artikel 3.6 Wro het mogelijk is enige flexibiliteit in het plan aan te brengen. Het gaat hierbij om een bevoegdheid en houdt geen verplichting in. Deze bevoegdheid mag nadrukkelijk niet worden gebruikt om zodanig aanzienlijke wijzigingen van bestemmingen te bewerkstelligen, dat daarmee de essentie van het plan wezenlijk wordt veranderd.

6.2.4 Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels**Overgangsrecht (artikel 21)**

Het overgangsrecht ten aanzien van het bouwen staat verwoord in artikel 3.2.1 Bro. Dit artikel is, rekening houdend met de terminologie uit de Wabo, één op één overgenomen in dit bestemmingsplan. Een bouwwerk dat op het moment dat het bestemmingsplan in werking treedt aanwezig is dan wel planologisch mogelijk is, mag gedeeltelijk worden vernieuwd, veranderd of in het geval van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd. De aard van het gebouw mag hierbij niet veranderen en ook mag de omvang niet worden vergroot. Eventuele uitbreiding is slechts mogelijk met een omgevingsvergunning van het bevoegd gezag.

Het tweede lid gaat in op het gebruik van (on)bebouwde gronden en bouwwerken, dat afwijkt van het bestemmingsplan op het moment dat dit bestemmingsplan in werking treedt. Dit gebruik mag worden voortgezet. Ander strijdig gebruik is niet toegestaan.

Slotregel (artikel 22)

Het laatste artikel van het bestemmingsplan betreft de slotregel, waarin de naam, zoals de regels aangehaald kunnen worden, is opgenomen.

hoofdstuk 7 **Bijlagen**

- ▶ **Bijlage 1:** 'Nota van beantwoording inspraak- en vooroverlegreacties bestemmingsplan Uiterwaarden'
- ▶ **Bijlage 2:** 'Nota van beantwoording zienswijzen'